

DEBRECZEN

XIX. évi. 17. sz.

Keletmagyarországi Napló

Ára: 12 fillér

Közöljük a vasúti forgalomban történt változásokat

Kétévi fogházra ítélték dr Fedeles László orvost Mádi Kovács Judit halála miatt

NAGY JAPÁN TÁMADÁS BURMA ELLEN

Szingapur előtt már a védelmi övezetben folyik a harc

Berlin-Róma-Tokio közölte a délamerikai államokkal: Mit sem kell tartaniok a tengelyhatalmaktól

Illetékes nyilatkozat Törökország semlegességéről

Most ismét Törökország helyzete és a Dardanellák kérdése lett megint időszerű. A német sajtó leplezi azt a tervet, amelynek alapján angol-szovjet-amerikai támadás készült a Dardanellák és a Boszporus ellen. A terv úgy került nyilvánosságra, hogy Max Muray, az USA volt ankarai nagykövete interjú adott a Baltimore Sun című lapnak, amelyben kifejtette, hogy valószínűnek tartja a támadást e török felségterület ellen. Az interjú roppant nagy izgalmat keltett Ankarában, amelyet nem nyugtatott meg a felhívató szovjet Tass Iroda közleménye sem. A Tass ugyanis cáfolta a Dardanellák ellen készülő támadás híreit és élesen megtagadta a volt amerikai nagykövetet indiszkréciójá miatt. A Fehér Házban kijelentették, hogy Muray megállapításai nem kerültek szélesebbkörű nyilvánosság elé és Törökország is csak a moszkvai távirati ügynökség cáfolatából értesült róluk. Berlinben rámutatnak arra, hogy a Törökországra vonatkozó tervek bizonyára szerepet játszottak abban, hogy az USA éppen volt moszkvai nagykövétét, Steinhardtot bízta meg most az Egyesült Államok ankarai diplomáciai képviselővel.

TÖRÖKORSZÁG SEMLEGESSÉGE

Illetékes török helyen érdekes nyilatkozatot tettek a semlegességről. Eszerint a török külpolitikának, de általában valamennyi országnak is érdeke, hogy a háború kiterjedésének megakadályozása céljából semleges államok maradjon fenn. Izmet İnönü köztársasági elnök kedden Szaradzoglu miniszterelnök jelenlétében fogadta Knahebull-Hughesen brit nagykövetet.

A PÁNAMERIKAI ÉRTEKEZLETEN

a legfőbb kérdésekben még nincs döntés. Rio de Janeiroi jelentés szerint az érdekeltektől delegációk környezetéből szerzett értesülések szerint pillanatnyilag nem lehet arra következtetni, hogy Chile és Argentina álláspontjából engedett volna. Argentina az értekezlethez intézett közleményében hangsúlyozta, hogy szorosán együtt akar működni az Egyesült Államokkal és az amerikai szárazföld több más nemzetével minden téren, de

egyben kiemelte azt is, hogy elne van a tengelyhatalmakkal való szakítás gondolatának.

Egybeként a brazilai delegáció egyik vezető tagja felhatalmazta a sajtót annak megcáfolására, hogy Argentínát felszólították, kizűzött határidőn belül véglegesen döntsön a tengelyhatalmakkal való szakítás ügyében. Ami Chilének szakításellenes álláspontját illeti, semmi jel sem vall arra, hogy erre az álláspontra nyomás következtében helyezkedett. Egyáltalában semmi sem vall arra, hogy Németország, Olaszország és Japán a szakítás ügyében lépéseket tett az argentinai és chilei kormánytól. Mindamellát a tekintélyes államok nem-diplomáciai úton tudatták a legtöbb délamerikai köztársasággal, hogy a diplomáciai viszony megszakítását sajnálatos lépésnek tekintenek.

Castillo, Argentina helyettes elnöke, kedden a következőképpen nyilatkozott a riói értekezletről:

— Argentina magatartása nem változott meg és nem is fog megváltozni. Nyílt és lojális állásfoglalása megfelel az ország felfogásának, legyen az a felfogás téves, avagy nem.

A HÁRMAS HATALMAK ÉRTESETÉSE A DÉLAMERIKAI ÁLLAMOKHOZ

Német illetékes helyről közlik: Németország, Olaszország és Ja-

pán, mondják a Wilhelmstrassen, a riói értekezlettel kapcsolatosan értésére adta a délamerikai államoknak, hogy mit sem kell tartaniok a tengelyhatalmaktól, ellenkezőleg mindent remélhetnek Európától gazdasági felépülésük és természetes kapcsolataik alapján. A háromhatalmi egyezmény tagállamainak — mint mondták a továbbiakban — nem tehetik majd azt a szemrehányást, hogy ebben a harcban, amelyet Dél-Amerika felelősségtől áthátott államférfiai vívtak, Roosevelt erőszakos politikájával nem emelték fel intő szavukat és nem mutattak rá azokra a következményekre, amelyeket a délamerikai államok az északamerikai háborús táborba való bevonása hozhat magával, fűzik hozzá a berlini Wilhelmstrassen.

TOZSO JAPÁN MINISZTER-ELNÖK

szerdán az országgyűlésen mondott beszédében kijelentette, hogy Japán Nagy-Ázsia gazdasági erőforrásainak és hadászati támaszpontjainak ellenőrzését kívánja biztosítani, hogy ilyenmódon növelje harci erejét. »Japán — folytatta Tozso — Németországgal és Olaszországgal együttműködésben mindaddig folytatja a harcot, amíg Nagybritanniát és az Egyesült Államokat térdre nem kényszeríti.« Ezután Tozso felsorolta a

Japán haderők által már eddig elfoglalt angol birtokokat, nevezetesen Hongkongot és a Maláj-félszigetet, ahonnan az angolok a keletázsiai zavarokat terjesztették. Japánnak — mondotta a továbbiakban — nemcsak az a célja, hogy ezeket Nagy-Kelet-Ázsia védelmi fellegváraként alakítsa át.

A következőkben Tozso a Fülöp-szigetéről beszélt és ezeket monddta: »Japán örömmel járul hozzá, hogy a Fülöp-szigetek lakossága függetlenségben és tisztességben éljen, feltéve, ha a szigetek lakossága megérti Japán háborús céljait és kinyilvánítja azt az akaratát, hogy együttműködjék a közös felvirágzást célzó munkában.«

Ezután a japán miniszterelnök Holland-Indiához intézett felszólítást és hangsúlyozta, ha Holland-India tovább folytatja mostani ellenállását, könyörtelenül meg fogjuk semmisíteni. De ha Holland-India lakossága megérti Japán valódi szándékait és kifejezi azt az óhaját, hogy hajlandó velünk együtt működni, haborus nélkül segíteni fogjuk és a legnagyobb megértéssel viseltetünk majd érdekei iránt.

CHURCHILL A HÁBORÚ EGYIK LEGSÜLYOSABB NYILATKOZATÁT IGÉRTÉ

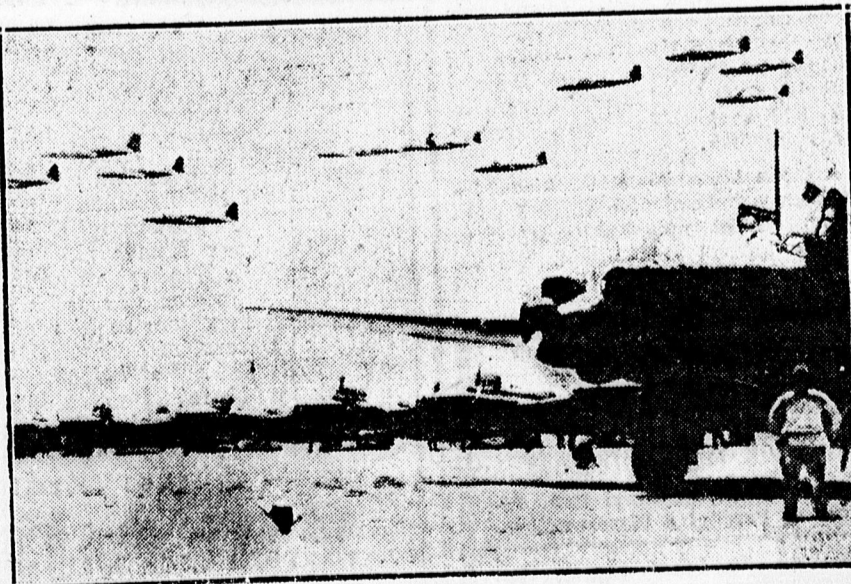
Mint a Német Távirati Iroda amszterdami távirata közli a londoni rádió jelentése szerint Churchill a keddi alsóházi vita alkalmával nyilvánvalóan megállapíthatta, hogy távolléte alatt erős bírálat kelt szárnyra ellene. Amikor ugyanis nyilatkozatát bejelentette, hozzáfűzte, hogy amennyiben a kormányt bírálat éri, ő felveti a bizalom kérdését. Bejelentette továbbá, hogy az alsóháznak még néhány napig várnia kell »a mostani háború egyik legsúlyosabb nyilatkozatára.« Churchill azt javasolta, hogy beszédeit vegyék fel lemeze és a rádió útján hozzák nyilvánosságra. Az alsóház jóváhagyásával azután a beszédekről készült lemezeket a rádió rendelkezésére bocsát-

FONTOS TUDNIVALÓK

Császárzenyéjét és vízeskiflút is készíthetnek a pékek.

TÓKÉS FOTO

• PÜSPÖKI PALOTA •

— Japán légiflotta támadásra indul.

FERENC JÓZSEF KESERŐVIZ

ják. Az alsóház azonban élénken tiltakozott a javaslat ellen. Nem talált helyeslésre Churchillnak az a javaslata sem, hogy Ausztráliának és Dél-Afrikának bocsásák rendelkezésére beszédeinek kivonatát, mivel a Háznak nyilvánvalóan az a nézete, hogy a kormány nem részesülhet abban a kiváltságban, hogy az ilyen újtást élvezze.

MOLOTOV LONDONBA MEGY

A »Dagens Nyheter« című svéd lap londoni jelentése szerint angol politikai körökben úgy tudják,

hogy Molotov külügyi népbiztos rövidesen Londonba érkezik a Moszkvában Edennel elkezdett tárgyalások folytatására, mivel, úgy látszik, a tárgyalások nem jártak határozott és kielégítő eredménnyel.

ABETZ PÁRISI NÉMET NAGYKÖVET

mint a Wilhelmstrassen is megerősítik, ismét Berlinbe érkezett. A Wilhelmstrasse azonban nem hajlandó nyilatkozni azokról az okokról, amelyek miatt a nagykövet rövid párisi tartózkodása után újból elhagyta állomáselyét.

SERRANO SUNNER

spanyol külügyminiszter és Pietri francia nagykövet a külügyminisztériumban ünnepélyes külsőségek között spanyol-francia pénzügyi egyezményt írtak alá. Az egyezmény rendelkezései a két ország között fennálló pénzügyi kérdéseket érinti.

A világháború eseményei

A csendesóceáni háború

Hadműveletek Szingapur védelmi övezetében

Tokió, január 21. A japán főparancsnokság jelentésében megállapítja, hogy a Szingapur felé való hadműveletek továbbra is sikeresen haladnak. A jelentés különösen azt emeli ki, hogy a hadműveletek már Szingapur tulajdonképpeni védelmi övezetében is folytak.

Sanghaj, január 21. (Német TI): Gordon-Bennett tábornoknak, a Malaj-félszigeten levő ausztráliai csapatok főparancsnokának főhadiszállásán kiadott hivatalos jelentés szerint — mint Melbourne-ből jelentik — a malajai félszigeten a helyzet komoly. Egyes ausztráliai csapatvezetők a brit csapatok megerősítésére a Muar-folyó szakszára küldtek ki, ahol az indiai csapatok kénytelenek voltak visszavonulni. Ezek az ausztráliai erősítések többször kerültek nagyszabású japán támadások középpontjába. Bennett jelentése végül rámutat arra, hogy az indiai csapatok visszavonulása különösen azért vált szükségessé, mert a légi erő nem támogatta kellőképpen a csapatokat.

Tokió, jan. 21. (OFI) Az Asahi malajai tudósítója a következőket táviratozza:

A japán csapatok január 20-án

Burmában visszavetették a brit csapatokat

Tokio, jan. 21. A Domei iroda hirtéri jelentése szerint Burmában a japán csapatok már Moulmeinhez közelednek, amely mintegy 180 km-re fekszik Rangoontól délre.

A brit hírszolgálat szerint a hadi rádió azt jelentette, hogy az ellenség egy másik helyen is be nyomult Burma déli részébe. Egy thaiföldi csapatkötés Myawaditól keletre átlépte a határt. El várostól északra hárak folyik. Myawadi mintegy száz kilométerre fekszik Moulmeintől nyugatra és mintegy 30 kilométernyi távolságban van a burmai határtól.

A japán légi erő megfigyelései szerint Rangoon környékén nagy brit csapatösszevonások és anyagszállítások folynak. Január 19-én egy japán bombázó alakulat légitámadásakor közel 250 teherkocsi semmisült meg. (MTI)

Tokió, január 21. (Német TI) Maulmein felé előrehaladó japán hadseregcsoporthoz burmai jelentése szerint a határ és Maulmein között ellenálló negyvenezernyi angol csapatot nehézharcok után visszavetették. A Maulmein repülőtere ellen intézett japán légi támadásban a japánok két Buffalo-gépet további légi harcokban

elfoglaltak Segamatot, miután január 13-án megindították támadásukat a 60 kilométeres mélységben kiépített ellenséges erődítmények ellen. Az erődítményeket a s. ausztráliai hadosztály védte, amelynek visszavonulását Yong Peng felé a Bandar Mahariban január 17-én paratratott japán csapatok elvették.

Más japán egységek a nyugat-malajai partvidéken tovább folytatják előnyomulásukat dél felé, annak ellenére, hogy a Malakkai szorosban felállított ellenséges ütegek ágyútűz alá vették őket.

A malajai félszigetről érkező újabb hírek szerint a japán előhadak már mintegy 10 km-re állnak Johora Bahrutól Johara tartomány fővárosától. A helység Szingapore szigetével szemközt fekszik és egy töltéssel kapcsolódik hozzá. A félszigeten még hadakozó ausztráliai csapatok bekerítése tovább tart. A burmai Tavoya bevétele a hadműveletek új korszakára utal. Szórványosan érkeznek hírek a Fülöp-szigetéről is. Itt amerikai eredetű hírek szerint Mack Arthur tábornok csapatai tovább vonulnak vissza a Bataani félsziget déli tengerpartja felé. — (MTI)

Maulmein határa felett két másik repülőgépet lelőttek.

A Burma melletti nagy támadással kapcsolatban a császári főhadiszállás jelenti, hogy a japán csapatok január 17-én Cowneandé mellett (Tavoytól 26 kilométernyire északkeletre) támadásokat hajtottak végre mintegy 700 főnyi ellenséges csapat ellen és azokat felmorzsolták. Magát Tavoyt már 17-én este teljesen megszállták. A japán csapatok 151 foglyot ejtettek. Az ellenség vesztesége 550 halott. A japán csapatok több hegyiágyút, 310 géppuskát, 318 puskát és több járművet zsákmányoltak.

A japán támadás célja bizonyára az, hogy a burmai úton történő hadianyagszállítást megakadályozzák, illetve a burmai utat hatalmukba vegyék.

Vígyszínház mozgó

Ma utóljára!

A legnagyobb magyar filmstiker:

Szüts Mara házassága

Simor Ermi, Szabényi Éva, Péger és Perényi a főszerepekben.

Holnap „Jud Süss”. Jegyélvétel!

APOLLO Filmszínház

Mától a legnagyobb és legújabb magyar háborús riportfilm:

Honvédek, előre!

A magyar honvédek diadalmas előretörése Dél felé és a holsevista veszedelem ellen. Eredeti zsákmányolt orosz felvételekkel. Előadások naponta délután 5, 7 és 9 órakor!

Repülőtémadás Szingapur ellen

A japánok újabb súlyos légitámadásokat intéztek Szingapore ellen. Kedden este nehéz japán bombázógépek köteléket nagy ürméretű romboló- és gyújtóbombákat dobtak Szingapore katonai berendezéseire és parancsnoksági épületeire s több közvetlen találatot értek el. Ugyanakkor könnyű bombázógépek megtámadták a repülőteret, va-

lamint Szingapore sziget északi partján közvetlenül a hadikikötőtől délre levő Seletai repülőgépgyárakat és a repülőter két helyén, valamint a gyárépületekben nagy tüzeket okoztak. A japán bombázó gépeket kísérő harcigépek megtámadták tíz ellenséges Hurrikán-gépet és közülük hetet lelőttek. Három japán harci repülőgép nem tért vissza.

Elsüllyedt egy amerikai repülőgépnyahajó

Saigon, jan. 21. (Stefani): A szingaporei rádió jelentése szerint egy japán tengeralattjáró a Fülöp-szigetektől nyugatra elsüllyesztett egy amerikai repülőgép anyahajót. (MTI)

Washingtoni jelentés szerint szakadatlan a búvárhajó tevékenység a Newyork előtti vize-

ken. Elsüllyesztették a Normess tartályhajón kívül a 23.000 tonnás Coimbra és az Allan Jackson nevű gőzöst. Támadás ért több más hajót is. A tengerészeti minisztérium erélyes intézkedést tett a búvárhajók elleni védekezésre.

A szovjet elleni arcvonal

Nagy zsákmány és tízezer fogoly a feodoziai csatában

A német véderő főparancsnoksága közli:

A doneci arcvonalon kedden is elkeseredett harcokra került sor. Ellen-támadással visszavetették azokat az ellenséges erőket, amelyek a folyam felső folyása mentén beförték a német vonalakra. E harcokban a szovjet 1100 halottat, néhányszáz foglyot, továbbá 19 löveget és 30 géppuskát vesztett.

Az ellenség a középső és északi arcvonalzakaszon is folytatta támadásait, az elhárító harcokban és a sikeres ellentámadásokban azonban újból súlyos veszteséget szenvedett emberéletben és hadianyagban egyaránt.

A feodoziai csatában ejtett zsákmány már 10.605 fogolyra, 85 páncélosra és 177 lövegre emelkedett. A légi erő a keresi útvonalon bombadobás-

sal megrongált egy nagyobb ellenséges kereskedelmi hajót és az egész keleti arcvonalon eredményesen folyt be az elhárító harcokba.

Egy tengeralattjáró a Jeges-tengeren egy erősen baltított ellenséges me-nekaravánból elsüllyesztett egy rombolót és egy gőzöst. Torpedótalálattal megrongáltak egy másik rombolót és még két gőzöst. (MTI)

Bukarest, január 21. (Orient Radio.) A román haderő főparancsnoksága jelent: Január 20-án a román alpesi csapatok, valamint a román gyalogság és lovasság váltakozva harcoltak a német csapatokkal, heves harcok után legyőzték és megsemmisítették a Feodozia vidékét megszálló holsevista haderő nagyrészét. Az ellenség igen súlyos veszteséget szenvedett emberben és hadianyagban. (MTI)

Északafrikában

Az olasz főhadiszállás közleménye: A kirenaikai arcvonalon csekély tü-zérségi tevékenység. Légi kötelékeink hatásosan bombázták az ellenség mozgásban lévő gépesített és páncélos oszlopait az arcvonal mögött. Repülőink sikeresen bombázták a dernalet és tobruki kikötő berendezéseit is és felgyújtottak egy ellenséges kereskedelmi hajót.

Német repülőgépek Málta ellen intézett ismételt támadásaikban közép- és nagyméretű bombákkal árasztották el a sziget fontos katonai célpontjait; a lavaletti kikötő előtt egy közepes nagyságú ellenséges gőzöst találat ért. Légi csatában lelőttünk egy Hurricanc és egy Gladiator mintájú angol repülőgépet.

Angol repülőgépek 20-ára virradó

Japán elvált a dollár-sterling valutától

Tokio, jan. 21. Kaja japán pénzügyminiszter szerdai országgyűlési beszédében rámutatott arra, hogy Japán elvált a dollár-sterling valutától. Kijelentette, hogy a yen bevezetése a külföldi valuták egyedüli alapjául az első lépés Keletázsia önállóságának programjában. A pénzügyminiszter kijelentette, hogy Mandzsukuoval, Kínával és Indo-Kínával valamint Thaifölddel állandóan növekszik a kereskedelmi forgalom és új rendszabályok bevezetését javasolja, hogy biztosítsák a keletázsiai nemzetek tovább fejlődését. A közvetlen probléma e tekintetben a

éjjel elrepültek a görögországi Elouli vidéke felett és gyújtólápocskákat dobtak le, de ezek csak néhány polgári ingatlanban tettek némi kárt.

A Giornale d'Italia katonai szakértője a következőket írja az észak-afrikai helyzetéről: Maga az angol offenzíva, amelyet az angolok olyan zajosan harangoztak be, néhány nap óta csak a legnagyobb lassúsággal halad előre. Akármilyen fordulatot is vehetnek a jövőben a hadműveletek, kétségtelen immár az a tény, hogy az angolokat meglepetés érte és ez a meglepetés eredeti tervüket felborította. Ezt a meglepetést az angolok számára nem az időjárási viszonyok okozták, hanem az olasz és német katonák hatalmas ellenállóképessége. (MTI)

déli természetes segélyforrások fejlesztése. A déli nemzetek igen gazdag segélyforrásainak latba vetésével Japán abban a helyzetben lesz, hogy el tudja viselni a háború nagy pénzügyi terhet. —

Berlin, január 21. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának: A Führer, mint a véderő legfőbb parancsnoka, január 20-án Rommel tábornoknak, az afrikai páncéloscsoporthoz parancsnokának a vas-kereszt lovagkeresztjéhez a tölgyfa-lombot adományozta a kardokkal.

Ékszer, órát legolcsóbban

Hora Endrétől

KOSSUTH UCCA 2. SZAM. — VÁROSHÁZA ÉPÜLET.

Ékszerkészítés, — Alakítás, — Javítás

Vasúti korlátozások debreceni viszonylatban
Mától kezdve több személyszállító vonat közlekedését ideiglenesen megszüntették.

Tegnap számunkban hírt adtunk arról, hogy a huzamosabb idő óta tartó zord időjárás miatt a MAV igazgatósága kénytelen a személyszállító vonatok egy részének közlekedését átmenetileg, előreláthatólag két heti időtartamra megszüntetni.

A debreceni MAV Üzletvezető-ség forgalmi osztályához tegnap délelőtt érkezett meg a vasúti korlátozásra vonatkozó rendelkezés, melynek értelmében megszüntetik a Budapest—Beszterce között közlekedő 509. és 510. számú gyorsvonatokat. (Ez Debrecen közlekedéséről nem érinti, miután a közlekedés Püspökladányon keresztül történik), a Budapest—Debrecen között közlekedő 1704. és 1703. számú gyorsvonatokat, a Püspökladány és Debrecen között közlekedő 1711. és 1728.—a. számú személyvonatokat, a Debrecen—Nyíregyháza között közlekedő 1827. és 1812. számú személyvonatokat, a Debrecen—Tiszalök között közlekedő 526. és 5621. számú személyvonatokat, végül a Debrecen—Nagyvárad között közlekedő 5724. és 5721. számú személyvonatokat.

A vasúti személyforgalom korlátozása január 22-én, ma éjszaka 0 órától lépett életbe. A fentiek szerint:

Debrecenből nem indulnak a következő vonatok mától kezdve:

- 14.20 gyors Budapestre,
- 14.45 személy Nagyváradra,
- 14.28 személy Püspökladányba,
- 15.00 személy Nyíregyházára,
- 15.10 személy Tiszalökre.

Debrecenbe nem érkeznek a következő vonatok mától kezdve:

- 9.10 személy Nyíregyházáról,
- 18.18 gyors Budapestről,
- 21.30 személy Püspökladányból,
- 21.40 személy Tiszalökről,
- 21.51 személy Nagyváradról.

Vasúti menetrend január 22-től

Személyszállító vonatok indulása:

- 3 óra 00 perc: Püspökladány—Budapest keleti p. u. (Püspökladánytól gyors)
- 4 óra 45 perc: Szatmár—Körösmező.
- 4 óra 50 perc: Nyíregyháza—Csap—Ungvár.
- 4 óra 51 perc: Nagyléta-Vértes.
- 4 óra 54 perc: Füzesabony.
- 5 óra 15 perc: Nagyvárad.
- 5 óra 21 perc: Tiszalök.
- 8 óra 10 perc: Nagyléta-Vértes—Nagyvárad.
- 8 óra 12 perc: Nyíregyháza.
- 8 óra 08 perc: Budapest keleti pályaudvar (sinautó).
- 10 óra 25 perc: Nyírábrány—Ermihályfalva.
- 11 óra 44 perc: Szatmár—Máramarossziget—Körösmező (gyorsvonat).
- 11 óra 48 perc: Tiszafüred—Füzesabony.
- 11 óra 50 perc: Nyíregyháza.
- 15 óra 35 perc: Balmazújváros.
- 14 óra 50 perc: Ermihályfalva.
- 15 óra 08 perc: Nagyléta-Vértes.
- 18 óra 34 perc: Budapest nyugati pályaudvar (gyors).
- 18 óra 40 perc: Nyíregyháza.
- 18 óra 43 perc: Nagyvárad.
- 18 óra 45 perc: Szatmárnémeti.
- 18 óra 55 perc: Tiszafüred.
- 19 óra 04 perc: Hajdúböszörmény—Tiszalök.
- 19 óra 06 perc: Nagyléta-Vértes.

- 22 óra 12 perc: Nyíregyháza (sinautó)
- 22 óra 20 perc: Budapest nyugati pályaudvar

Személyszállító vonatok érkezése Debrecenbe:

- 4 óra 26 perc: Budapest nyugati pályaudvar.
- 6 óra 18 perc: Nagyléta-Vértes.
- 7 óra 00 perc: Nyírábrány—Ermihályfalva.
- 7 óra 20 perc: Budapest keleti p. u.
- 7 óra 25 perc: Nyíregyháza.
- 7 óra 34 perc: Nagyvárad.
- 7 óra 44 perc: Tiszafüred.
- 7 óra 53 perc: Tiszalök.
- 7 óra 54 perc: Királyháza—Szatmár.
- 8 óra 06 perc: Nyíregyháza (sinautó).
- 11 óra 15 perc: Nagyléta-Vértes.
- 11 óra 34 perc: Budapest nyugati pályaudvar.
- 12 óra 40 perc: Füzesabony.
- 13 óra 34 perc: Ermihályfalva.
- 13 óra 40 perc: Nagyvárad.
- 13 óra 58 perc: Nyíregyháza.
- 17 óra 10 perc: Nagyvárad.
- 17 óra 18 perc: Balmazújváros.
- 17 óra 58 perc: Nagyléta-Vértes.

- 18 óra 13 perc: Tiszalök—Hajdúböszörmény.
- 18 óra 14 perc: Nyíregyháza (sebesvonat)
- 18 óra 25 perc: Körösmező—Szatmárnémeti (sebesvonat).
- 19 óra 58 perc: Füzesabony.
- 21 óra 37 perc: Ungvár.
- 21 óra 50 perc: Királyháza.
- 22 óra 02 perc: Budapest keleti pályaudvar.

Mádi Kovács Judit méregelhaláláért kétévi fogházra ítélték vőlegényét, dr Fedeles László orvost

Az ítélet indoklása megállapítja, hogy Fedeles az orvosi hivatás szabályait súlyosan megsértette és közömbös részvétlen magatartásában „csékély a távolság a szándékos eszelekményig“

A budapesti büntetőtörvényszék szerdán folytatta Mádi Kovács Juditnak, a szekszárdi főispán leányának tragikus halála ügyében tartott tárgyalást.

Dr Fedeles László védője előterjesztésében felmentő ítéletet kért. Majd az utolsó szó jogán elsőnek Kreybig Rudolf vádlott szövege felhangzott, hogy 48 évet töltött el közszolgálatban, soha a legcsékélyebb panasz nem merült fel működése ellen.

A kommuñ idején — mondotta — ugyanebben a teremben kötél általi halálra ítélték és csak az utolsó pillanatban sikerült megmenekülnöm a dicsesten haláltól, ezért kellőképpen értékelni tudom minden emberi élet fontosságát. Én gondosan jártam el — folytatta. — A metilalkoholt elzárt helyen tartottam. A sors sátni ereje akarta úgy, hogy ez a nagyon kedves, ártatlan gyermek ilyen szörnyű halálra essék áldozatul.

Dr Fedeles László emelkedett ezután szólásra. Halottsápadt arccal, sírásbacuklól, elfogódott hangon tette meg az utolsó szó jogán észrevételeit. Elmondotta, hogy tizenkétévi sebészi működése alatt a műtétek százaát végezte sikerrel és a betegek ezreinek egészségét adta vissza, anélkül, hogy valaha is gondatlansággal terhelték volna.

— Egyszerű napszámosasszonyok ágya mellett éjszakákat virrasztottam keresztül — mondotta könnyes szemmel —, ezért ne tessék rólam azt feltételezni, hogy éppen menyasszonyommal szemben, akit ezen a világon mindenkinél jobban szerettem, gondatlanul jártam volna el. Én a tankönyv áldozata vagyok, mert az a tankönyv, amelyből én tanultam, a metilalkoholból jóval nagyobb adagot mond halálosnak. Az én karrierem tönkrement, mindenem odavan, éjszakákon át nem tudtam lehunyni a szemem a történetek miatt. Több mint tíz kilót lefogytam, de mégsem tudom megállapítani saját bűnösségemet.

— Ön — jegyezte meg Szemák elnök — meggondolatlanul kimondott egy orvosi szentenciát, ehhez makacsul ragaszkodott és ez vezetett a katasztrófához.

— Annyliban vagyok hibás — jelentette ki dr Fedeles —, hogy bíztam a tudásomban.

Az utolsó szó jogán történő felszólások után a bíróság visszavonult és egyórás tanácskozás után hirdette az ítéletet.

A törvényszék bűnösnek mondta ki Kreybig Rudolfot és Kreybig Lajost a büntetőtörvénykönyv 290. szakaszába ütköző gondatlan emberölés vétségében, ezért Kreybig Rudolfot a 92. enyhítő szakasz alkalmazásával 400 pengő pénzbüntetésre ítélté, az ítélet végrehajtását azonban 3 évi próbaidőre felfüggesztette, Kreybig Lajost a bíróság 4000 pengő pénzbüntetésre ítélté.

Dr Fedeles László orvost a törvényszék bűnösnek mondta ki a Btk. 290. szakaszába ütköző és a 201. szakasz 1. bekezdése szerint minősülő gondatlan emberölés vétségében és ezért kétévi fogházra, valamint orvosi foglalkozásának gyakorlásától kétévi időtartamra való eltiltásra ítélté.

Kimondta a törvényszék az ítélet rendelkező részében, hogy Kreybig Rudolfal szemben alkalmazza az új rehabilitációs törvényt.

Az indoklásban Szemák tanácselnök rámutatott Kreybigék gondatlanságára, amit azáltal követtek el, hogy a metilalkoholt ásványvíz üvegben tartották és az üveget nem látták el méregre utaló, figyelmeztető jellel. Kreybigné a jégszekrényből hozta be azt az üveget, mely a halált okozó mérget tartalmazta.

— Dr Fedeles Lászlónak — mondja az indoklás — egyetemes orvosi képesítésénél fogva a metilalkohol mérgező hatásáról, tüneteiről és az ezzel kapcsolatban követendő élelmentő orvosi munka szükségességéről tudnia kellett. Azáltal, hogy a mérgezés után ivásra és evésre vette rá Mádi Kovács Juditot, a szervezetbe jutott mérge felszívódását elősegítette és gyorsította. A leánynak a klinikára gyomormosás végett való beszállítását, hárs autója a ház előtt állott, elmulasztotta. A továbbiakban jelentkező jellegzetes mérgezési tünetek dacára menyasszonya kóresetét egyszerű gyomorrontásnak minősítette. A következő nap halálkló menyasszonyával szemben közömbösséget tanúsított. Október első napján 12.20 órakor Mádi Kovács Judit életét a szervezetébe most ismeretelt módon került metilalkohol az orvosi mentőmunkának kellő időben való alkalmazása hiánya következtében kioltotta.

— Dr Fedeles László, aki egyetemes orvosi képesítéssel bír, orvosi hivatása szabályainak alkalmazásánál nagyfokú járattanságot és hanyagságot tanúsított. Az orvosi hivatás szabályait gondatlansággal súlyosan meg-

sértette. Míg Kreybigéknál enyhítő körülménynek vették, hogy a jogsértő eszelekmény felismerése után tőlük lehetőleg törekedtek a baj elhárítására, Fedeles eszelekményére és eszelekményének mentségére azonban alig van körülmény.

Enyhítő körülményként mérlegelte a törvényszék a kisebb megbánást, amelyet az utolsó szó jogán való felszólalásakor tanúsított, de az orvosi hivatás szabályainak alkalmazásakor elkövetett hanyagsága és járattansága igen nagyfokú volt. Ehhez a hanyagsághoz még a részvétlenség és a sértett sorsával szemben bizonyos mértékű közömbösség is társult.

— Ahogy ő az orvosi kódex írott és iratlan szabályait kezeli, az a culpának már olyan foka — mondotta Szemák tanácselnök —, amiltől csékély a távolság a szándékos eszelekményig. Ezek a súlyosító körülmények nyomtatékosan számítanak terhére és véte szemben az ítélet szigorában nyertek értékelést. A törvényszék úgy látta, hogy Fedeles László további orvosi működésének folytatása a betegek gyógyításánál veszélyt jelentene, ezért őt hosszabb időre eltiltotta az orvosi gyakorlat folytatásától, hogy módot adjon neki a magabizálásra, az önismeretre, fogyalékos orvosi ismeretnek lelkiismeretes kiegészítésére.

Az ítélet elhangzása után dr Bary Zoltán főügyész helyettes állott fel s kijelentette, hogy az ítéletnek Kreybig Rudolfra vonatkozó részét tudomásul veszi, ellenben Kreybig Lajos terhére szabadságvesztés alkalmazása és a büntetés súlyosbítása végett, Fedeles László terhére pedig a büntetés súlyosbítása végett fellebbezést jelent be: egyben indítványozta Fedeles előzetes letartóztatását, Kreybig Rudolf az ítéletben megnyugodott, Kreybig Lajos védője a bűnösség kimondása miatt fellebbezett. Ekkor Fedeles László állott fel:

— Tisztelettel felebbezek — mondotta — bűnösségem megállapítása és a büntetés súlyossága miatt.

Védője ugyancsak fellebbezett és kérte az előzetes letartóztatás elrendelésére vonatkozó indítvány elutasítását. A tanács ezután visszavonult, hogy a főügyész helyettes letartóztatási indítványa felett határozzon. Rövid tanácskozás után hirdette ki Szemák elnök a bíróság döntését:

— A bíróság Fedeles László letartóztatását mellőzi — hangzott Szemák elnök szava —, mert rendes foglalkozása, keresete van és szükségétől a jelenlegi viszonyok miatt nem kell tartani.

A háromnapos főtárgyalás ezzel véget ért.

METEOR MOZGO műsora:

Ma 5, 7 és 9 órakor utóljára!
UJ HOLD
Jeanette MacDonald és Nelson Eddy izgalmas szerelmes operettje.
Legközelebb szomhaton:
Hurrá! Apa lettem.

Hungária filmszínház

MA IS a vidám, szórakoztató slágerünk:
Régi keringő
Előadások: 5, 7 és 9 órakor!
HIRADÓ!

A debreceni iparosok jótékony célú műsoros táncestélye 1942. február 8-án az ARANY BIKÁ dísztermében

DEBRECZEN

4. OLDAL
22. I. 2781

Kolozsvári visszhang

Kolozsvár, jan. 21. Az „Ellenzék“ c. nap Bárdossy László miniszterelnök kolozsvári látogatásával foglalkozik és „Ünnepnapok“ cím alatt többek között ezeket írja:

Erdély és az egykori csonka-Magyarország népe egységének újabb megpecsételése volt a miniszterelnök két-napos kolozsvári látogatása. Nehéz időket élünk. Súlyos és áldozatos feladatok előtt állunk. De a nemzet egy akarata fogja megteremteni az eljövendő és megáldott Magyarországot. Nagy erőfeszítések ideje következik ezért kell egyesülni minden erőnek. Erdély magyarsága megőrizve értékeit, készen áll már az új nagy feladatok vállalására. A két magyar életforma csodálatos találkozási történet meg, amikor Magyarország miniszterelnöke ebben a minőségben először lépett Erdély földjére. Sokat, nagyon sokat hagyott itt Kolozsvár falai között Bárdossy László miniszterelnök és cserébe a bizalom és megbecsülésen túl szívünknek mindenmelegét vitte magával a Királyhágón tátra, fejezte be cikkét az „Ellenzék“.

53 fokos hideg Svédországban, 27 fok Bulgáriában

Stockholm, január 21. Svédországban újból süllyed a hőmérséklet. A svéd tengerparton fagypontra a 23 fokot mértek, Észak-Svédországban pedig 53 fokra süllyedt a hőmérséklet. (MTI.)

Szófia, január 21. Bulgáriát nagy hideghullám árasztotta el. Egyes helyeken fagypontra a 27 fokra szállt a hőmérséklet. (MTI.)

Szigorúan ellenőrzik a közellátási rendeletek pontos betartását

A háborús helyzet megköveteli, hogy a közellátás terén okos és céltudatos készletgazdálkodás érvényesüljön. Csak így lehet a hazai és aránylag még mindig kedvező közellátási viszonyokat huzamosabb ideig fenntartani.

A közelmúltban több olyan rendelet látott napvilágot, amely legfontosabb élelmiszerek fogyasztását az eddigieknél tetszerőbb alapokra igyekszik helyezni. Ezt a célt szolgálja a kenyérgyűjtés bevezetése országos viszonylatban, továbbá a hústalan napok s a vendéglátó üzemekben kiszolgáltató ételek számának, minőségének és mennyiségének újra szabályozása, valamint a legutóbbi rendelkezésekkel kapcsolatosan a kettős ellátás megszüntetése és egyúttal elérhető megtakarítás érdekében a kenyér- és zsirvártípusok rendszeresítése.

A közellátást zavartalanításának előfeltétele a fegyelmezés. Ez pedig nemcsak az illetékes hatóságok kötelessége, hanem az élelmiszereket forgalomba hozó iparüzők és fogyasztóké is. — A nemzeti szempontból döntő jelentőségű fegyelmezés akkor fog igazán érvényesülni, ha az érdekelt kereskedők és iparosok becsülettel szándékkal és hazafias önmérséklettel iparkodnak a közérdeket szolgálni, a fogyasztóközösség pedig nem nyújt segédkezet a visszaélésekhez, sőt, ahol visszaélést, vagy mulasztást lát, azt haladéktalanul az illetékes hatóságok tudomására hozza.

Az új rendelkezések alkalmasak arra, hogy elérje a kívánt eredményt. — A közellátási miniszter éppen ezért ellenőrizteti, hogy a közellátás zavartalanítását biztosító intézkedéseket végrehajtják és a rendeleteket megtartják-e? A hatósági ellenőrzés igen szigorú. Az esetleges megsértés súlyosabb, mint régebben hasonló esetekben volt. A közellátási visszaéléseket ma az iparengedély megvonásával is lehet büntetni.

Ilyen kemény büntetés nagyobb számú alkalmazására azonban remélhetőleg nem lesz szükség, mert mind az érdekelt iparos és kereskedőtársadalom, mind a közönség hazafias szellemtől áthatva meg fogja könnyíteni a mindnyájunk érdekében életelértett rendelkezések végrehajtását.

Katonai díszszemle és felvonulás Keitel vezértábornagy előtt

A vezérezredes megkoszorúzza a hősök követét és a német hősi halottak sírját.

Budapest, január 21. Keitel Vilmos vezértábornagy, a német véderő főparancsnokságának főnöke, délelőtt fél tizenegy órakor koszorút helyezett el a Hősök Emlékművére. Az ünnepélyes alkalomra a Hősök Terén és az Andrassy-útnak a Hitler-térről a Liget felé tartó szakaszát magyar és német lobogókkal díszítették fel. A vezértábornagyot a Hősök Terén vitéz Bartha Károly vezérezredes, honvédelmi miniszter és vitéz Szombathelyi Ferenc vezérezredes, a honvédezerkar főnöke, továbbá a gyorshadtest parancsnoka fogadták. Mialatt a zenekar a német himnuszot játszotta, Keitel vezértábornagy ellépett az orosz harctérről hazatért gyorshadtest alakulata előtt. Először a gyalogalakulatokat szemlélte meg a hegyvidékeket, a kerékpárosokat, az utászokat, majd ellépett a lovasalakulatok s a folyamőrök csapata előtt. A tér másik oldalán a gyorshadtest motoros alakulatai

állottak egymás mellett, odébb a páncélos járművek és harcikocsik kaptak helyet. A csapatok feszes tiszteletét a vezértábornagy fogadta, majd mialatt a zenekar a magyar Himnuszot játszotta, kíséretével együtt a hősök kövéhez lépett, ahol hatalmas babérgoszorút helyezett el a talapzaton.

A díszszemle után Keitel Vilmos vezértábornagy a Hitler-térre ment, ahol végignézte a gyorshadtest alakulatainak felvonulását.

Az ünnepséget, a nagy hideg ellenére, hatalmas tömeg nézte végig és lelkesen ünnepelte a német véderő főparancsnokságának főnökét.

A Hitler-térről a vezértábornagy kíséretével és a hozzá besorozott honvédtisztekkel a rákoskeresztúri temetőbe ment, ahol ünnepélyes külsőségek között rótt le hálóját az első világháborúban elesett hősi bajtársainak sírjainál.

Keitel vezértábornagy kihallgatáson volt a Kormányzónál

Budapest, jan. 21. A Kormányzó úr főméltósága szerdán délben egy órakor kihallgatáson fogadta Keitel Vilmos vezértábornagyot, a német véderő főparancsnokság főnökét, akinek ezalkalommal

fényképét nyújtotta át. A kihallgatás után a Főméltóságú Kormányzó úr Keitel vezértábornagyot villásreggeli látta vendégül. (MTI)

Császárszemlyét és vizeskiflit is készíthetnek a pékek

A hivatalos lap mai száma kormányrendeletet közöl, amelynek értelmében a sültfűzések ezennel a vizeszemlyén kívüli császárszemlyét és vizeskiflit is készíthetnek, illetve forgalomba hozhatnak.

Az említett sütemények készítésénél a finom búzalisztet egységes búzakenyérliszttel keverni nem szabad. A

kész vizeszemlye súlya 4 dekanál kevesebb és 4,5 dekanál több, a kész császárszemlye és vizeskifli súlya 3,5 dekanál kevesebb és 4 dekanál több nem lehet. Egy darab császárszemlyét, vagy vizeskiflit a kenyérváltójegy egy-egy szelvénye ellenében lehet vásárolni, vagy elfogyasztani.

Munkaközvetítésnél elsők a leszerelt katonák

A Budapesti Közlöny csütörtöki száma közli az iparügyi miniszter 5000—1942. Ip. M. sz. rendeletét a katonai szolgálatot teljesített személyeknek a hatósági munkaközvetítés során biztosított elsőbbsége tárgyában.

A rendelet szerint a m. kir. Áll. Munkaközvetítő Hivatalnak, illetve a hatósági munkaközvetítőknek elsősorban azoknak a munkát (alkalmazást) keresőknek munkába, alkalmazáshoz juttatásához

kell törekedniük, akik katonai szolgálatot teljesítettek. A katonai szolgálatot teljesítő személyek egymás közötti elsőbbségre nézve az 1938. évi 4. tc. 3. paragrafusában foglalt rendelkezések az irányadók.

A m. kir. Áll. Munkaközvetítő Hivatal, illetve hatósági munkaközvetítők a katonai szolgálatot teljesített munkakereső személyeket külön kötelesek nyilvántartani.

A finn Lotta parancsnok a kormányzó párnál

Előadás a lották szervezetéről

Budapest, január 21. Fanny Luokon asszony, a finn lotta parancsnoka budapesti tartózkodásának első napján délelőtt feliratkozott a kabinetirodába, majd látogatást tett Kereszt-Fischer Ferencnél, a vendéglátó női tábor országos elnökénél, dr. Bárdossy Lászlónál, a miniszterelnök feleségénél és ezt követően megkoszorúzza a hősök emlékművét. Délben a belügyminiszter és felesége ebédelt a vendéggel a neves finn vendéget a Szent Gellért szállóban.

Délután 5 órakor a Kormányzó Úr és a Főméltóságú Asszony teán látta vendéggel a finn lották-szervezet elnökét, a főméltóságú pár nagy érdeklődéssel beszélgetett a finn lották elnökével, akinek a Kormányzó Úr át nyújtotta a Magyar Vöröskereszt érdemcsillagját.

Fanny Luokon asszony a Tiszti Kaszinóban 6 órakor tartotta meg nagy érdeklődéssel várt előadását a finn lották szervezetéről és annak önfeláldozó munkájáról. Végighallgatta az

előadást vitéz nagybányai Horthy Miklósné is.

Az előadó bevezetőjében hangzott, hogy azért boldog a finn nő, mert hazáját szeretheti és azért áldozatos munkát végezhet. Utalt a magyar és finn nép közötti hasonlóságra, majd kifejtette, hogy az emberiség legádázabb ellensége, a bolsevizmus ellen folytat a magyar és a finn küzdelmet. Áttért ezután a lották ismeretetésére, hangzott, hogy a lottákat a hűség jelképezi, valamennyiüknek az a hite és meggyőződése, hogy elérkezik népiük eladalmas napja. Az a reménye, hogy a magyar népre is ugyanez következik.

Este vitéz Bély Alajos, az ifjúság

FARKAS kertészet virágüzlete
Kossuth u. 17.
Telefon: 32-46.
Legolcsóbb termelői árak

országos vezetője a m. kir. honvédelmi miniszter nevében vacsorát adott Fanny Luokon asszony tiszteletére a Tiszti Kaszinó különtermében.

Besorolták

a Nemzetvédelmi Keresztet a kitüntetések sorrendjébe és eszerint azok, akik a nemzeti hűség értékes jelvényét megkapták, immár a Károly-csapat kereszt után helyezték a mellükre. A besorolás azok dolga volt, akik ezzel foglalkoznak, hiszen nem rangot jelent ez a kitüntetés, de elhivatást, mert ezt aztán igazán csak azok a kivételes magyarok szerezték meg, akiknek fogalma sem volt a tettek végrehajtása idejében, hogy azért valaha kitüntetés is kaphatnak.

Azokban az időkben, amikor álmban se gondolt senki arra, hogy esetleg megéri huszonkét esztendő múlva a kormányzó jó kegyet. Még arra se gondolhatott a legtöbb, hogy mi lesz két évtized múlva.

Azért szép és megbecsülhetetlen a Nemzetvédelmi Kereszt, mert az önzetlen magyarság legszebb jelképe.

Amint a névsor is mutatja, itt valóban személyválogatás nélkül történt a kitüntetés adományozása, mert a falusi csárdás ugyanúgy megkaphatta méltó tettel után, amint megkapta a leányneveléssel foglalkozó erős lelki apaca. Férfiak és nők, szegények és gazdagok, kegyelmes urak s egyszerű paraszt emberek, akik éppen akkor voltak nagyok, amikor erre a hazának legnagyobb szüksége volt.

Az önzetlenség díszé és megkülönböztető ragyogó jelvénye.

Erre gondolt bizonyára az első magyar ember is, Kormányzó Urunk, — amikor országgyűlési munkásságának egy részét bevégezte. Erre gondolt, mert éppen azt a tevékenységet jutalmazta meg, mellyel eddig senki sem törődött, melyre eddig senki sem gondolt. Ma már gárdája van a kitüntetetteknek, akik annak idején hűségükkel és önzetlennel odaadásukkal állottak sorompóba. Ma már kiválasztottjai vannak az egykori nagy időknek éppen azok közül, akik megérték egykoron elvégzett önfeláldozó munkálkodásuknak legalább részben a gyümölcsét azzal, hogy megnagyobbodott csonka hazánk.

A pontos kezdések premierje holnap lesz a Jogszosztályon

A pontosságért indított akció hatáson volt mutatkozhat meg először a jogszosztályon. Az estély kilenc órakor kezdődik a lehető legpontosabban. A rendezőség felkéri az elsőbálozó leányokat, hogy már félkilenre jelenjenek meg, mert ekkor lesz a fényképezés. Mindenkinek saját érdekében pontosnak kell lennie, mert ellenkező esetben lemarad a fényképezésről, nagyobb késés esetén pedig megköszönjük, hogy a nyitó csárdásról maradjon le.

Az estély sikere pedig egyre nagyobb arányokban bontakozik ki. A vidékről is egyre jönnek a meghívóigénylések, elsőbálozó bejelentések. Minden jel arra mutat, hogy mint az már hagyományos, a jogszosztály lesz az idén is a leghangulatosabb táncestély.

Meghívóigénylés, asztalfoglalás, elsőbálozó bejelentés a bíróirodában, Turulvár, Ferenc József út 28. I. em. délután 6—7 óra között, vagy délben 12—1 óra között a 25-00 telefonszámon.

— Bukarestben a románosító államtitkárság telepítési osztályának igazgatóját, Barcanescu Aristidet állásától megfosztották és átadták az ügyészségnek, mert jogi végzettségről szóló bizonyítványt hamisított magának és ezzel megtévesztette a hivatal vezetőjét.

— Kiütéses tifusz eset fordult elő Bőrvény községben. A betegséget vándorcigányok hurcolták be. A veszélyeztetett területre vesztegárt rendelték el

Bélyeggyűjtés

A mézáros posták és azok debreceni vonatkozásai (néhai Payer Béla címke A LEHE 1922. évi emlékkönyvében.)

Magyarország egyes vidékein hajdanában a mézárosokat használták fel a leveleknek és egyéb küldeményeknek továbbítására, akik erre rendkívül alkalmasoknak bizonyultak egyrészt, mert a vágóállatok bevásárlása céljából hosszú utakat tettek meg úgy lovon, mint kocsin és így sok helységben és városban megfordulva járataikat bizonyos rend szerint tartották, másrészt mert többnyire állandó birtok felett is rendelkeztek, amely a rájuk bízott — sokszor értékes — küldemények hiánytalan továbbítására biztosítékul szolgálhatott.

A mézárosokat már a törökök idejében is felhasználták postai szolgálatra és hogy ez az intézmény milyen sokáig fennmaradt, bizonyítja pl. az, hogy Hunfalvy Pál tudósunk is használta a levéltovábbításnak ezt a módját.

A „rég jó időkben” a húskimérés jogát a tulajdonát képező községben vagy városban a földesúr adományozta. Ez a korlátolt számban adott „jus et privilegium macelli” akkor is jó üzlet lehetett és ennek ellenértékéül kötelezte a földesúr a mézárosmestereket, hogy a postai szolgálatot ellássák és erre a célra elegendő lovat és embert tartanak.

A mézárosoknak ez a szolgálata a legelső helyen teljes elismerésre talált. A debreceni mézárosok pl. azért, mert egymást felváltva teljesítették szolgálatot Debrecen és Buda között Szapolyai János közbenjárására 1512-ben tekintélyes privilégiumokat kaptak Erzsébet királynőtől és ezt a szolgálatot még azután is sokáig ellátták. (V. ö. Szűcs István „Debrecen története” Debrecen, 1871. I. 125. lap.)

Az 1606. évben Debrecen város és a mézárosok között olyan éles ellentét keletkezett, hogy az ügy Bocskay István fejedelem elé került, aki úgy döntött, hogy: „..... a mézárosok mindenben kapott privilégiumok pontja szerint éljenek”.

A tanács ebben az értelemben határozott és 1606 március hó 8-án, 12-én és 14-én kibocsátott végzéseiben (lásd: Debrecen szab. kir. város levéltárában) emiig szabályozta a mézárosoknak a postai szolgálatra vonatkozó jogait és köteleességét:

1606 március 8-án. Az postálkodást az szerint chielekeggjék, az mint az országban minden heliken élnék vele. Pénz és fizetés nélkül zolgállanak, ha mi kárt vallanak, mivel zabadságokért chielekedik, ü maghok zvenedhggjék. Az mi egyéb város közzévaló zolgálat, fizetés, minthogy ők is jobágok, minden praestállanak. (mindenben szolgállanak).

1606 március 12-én. Az mi az postálkodás dolga, az az mézárosok tizti. Eddigh nekik fizetnek minden úter, de ez után senki sem fizett, hanem maghok kölchiégen járának, postálkoggjanak. Es noha az egész országban semi zolgállatul az jobágasgh közzé nem szabadosok: mindazonáltal ez idühöz képest pro hoc vice, mig ez háboru az veszedelmes ut tartt, azt engedte az tanách, hogj az mézárosok lovokkal, zekerekkel, marhájjokkal, gja-logokkal az közzégh közzé ne zolgállanak, s az árpát is meg ne aggják, de azonkivül minden adott, vasa szert, tizedszert, tyuk, lud s egiegh fizetést praestállanak. Nem is fizett az tanách nekik.

1606 március 14-én. Ex unanimi voto senatus iterum de lanionum negotiis deliberatum est. Hogj mivel elvégezte az tanách, hogj valamint az ü privilegjomok tartia és annak articulusi, az szerént álljenek és mézároskoggjanak, de az szerént, hogj pénz nélkül az zabadsasgh mellett, mellett az város neki engedtet ez elmult vasárnapon, postálkoggjanak. Es kezggjék el a vágást, tizonban híró uram az postára való levelet külgje reájok, ha el nem vizik, az iust hordassa az ispotálba, az után díálthassa be az hentest. Es se az város se az mézáros mesterek ne vágjauk, hanem chiak az hentések, valanigh az postasasgh mellé az földi irt ódonon nem állanak.

(Folytatás a jövő heti esütörtöki számban.)

A postavezérigazgatóság január hó

31-ével beszüntött a 20 fillér névértékű és 40 fillér felárú „Honvéd” bélyegek árusítását. A sorozatos ilyen bélyegek — amint az közismeretes — már a kibocsátás napján az utolsó darabig elkeltek.

Egyesületünk minden vasárnap dél-

előtt 11—1 óra között tartja az Ügyvédi Kamara tanácstermében össze-jöveleleit, melyeken vendégeket szívesen látunk.

Csereforgalmunk legközelebb megindul. Jelentkezéseket elfogad Bíró Marcel tagtársunk.

Nagymennyiségű

bőrtalpas női divatcipőt
vettünk át, árusítását ma kezdjük meg.

Utalvány nélkül

vásárlási könyvre az alábbi bőrtalpu cipőket árusítjuk:

NŐI

színes antilop (fekete és harna kivételével)
fehér antilop-cipő és szandalett
bőr szandalett és szandál minden színben
arany és ezüst, vászon és selyem cipő
papucs.

Utalványra női, férfi és gyermek cipő hatalmas választékban

Kontések Cipőüzletében

Debreceni diákok országjáró és kultúrtámogató munkája

A debreceni diákelet színes, mozgalmas takarója alatt érdekes és értékes tervek, munkák forrnak. A fiatalság lázas akarása az idők szavát megértő és az ifjúság lelkét jól ismerő pedagógusok által nemes, szép célok szolgálatába állítva egész sereg olyan alkotásról számolhat, mely az iskola padjai között is olyan komolyan és lelkesen tud küzdeni ideáljairól, ha egyszer fórumra jut, feltétlenül megállja majd helyét.

Debrecenből indult el a telepítés és diákaptár gondolata

Debrecen diákjai e téren egész sereg úttörő munkát végeztek. Elég rámutatnunk arra, hogy két olyan gondolat indult el debreceni intézetekből, mint a telepítés és a diákaptár kezdeményezése. Egyik azóta a kormány hivatalos szociális programjává nőtt, a másik pedig behálózta az egész országot. Örök büszkesége marad a debreceni diákoknak ez az innen kisarjadt két nagyszűrű eszme. A debreceni középiskolák diákjai azonban nemcsak elkezdték ezt a munkát, hanem az egész országban egyedülálló sikerrel folytatták is. A kollégiumi ifjúság ma is dolgozik a telepítés érdekében, a diákaptár pedig valamennyi intézetben megszerkezve végzi hivatását.

Országjárás, mint diáklelat

A debreceni diákság körében nyert leghatározottabb megfogalmazást és itt ölt talán egész országunkban a legtervezetűbb programot az országjárás. Külön örömmel méltatjuk ezt épen mi, hiszen a „DEBRECZEN” hasábjain évekkel ezelőtt erőteljesen hangoztattuk az ifjúság országjárásának, hazája megismerésének szükségességét. Akkor történt ez, amikor az a megdöbbentő adat felszínre került, hogy tanítószolgálatunk egy nagy százaléka egész életén át nem került vármegyéje határain kívül és számosan vannak közöttük olyanok, akik még fővárosunkat sem ismerik. Akkoriban felvetettük a gondolatot hogy a MÁV szolgálatoson ki a kéthónapos nyári szünidő tartamára kizárólag diákok részére olcsó havi bérletjegyeket, amelyek gyorsvonat, vagy személyvonat III. osztályára volna az érvényesek és legfeljebb 50—60 pengőbe kerüljenek. A diákoknak módjukban állna Debrecenben háti-zsákjukat megrakva élelemmel felülni a vonatra, lemenni Erdélybe, Délvidékre, ahol turista és diákszállókban, iskolákban a szállást megtalálnák, élelmüket háti-zsákjából oldanák meg. Mikor kifogy a háti-zsák, vissza tudnának jönni, az ismét megrakott háti-zsákkal újra elutazni és így gyermekkorukban módjukban lenne megismerni ifjainknak a hazájukat. Átmenetileg talán ez a terv nehézségekbe ütközik napjainkban, de

időszertü maradt és marad mindig.

A debreceni középiskolák diákjainak példája igazolja, hogy addig is olyan elevenen él bennük a vágy, megismerni országunkat, hogy kerékpáron aki teheti vonaton: nekivágnak és évről-évre meghatározott terv szerint, csoportokba verődve ismerik meg az országot. Ma már csaknem minden intézetünkben tanári irányítás mellett folyik a munka

A debreceni diákok így jártak be Kárpátalját, Felvidéket, Dunántúlt és az elmúlt év nyarán Erdélyt és az 1942 évi program szinte változatlanul minden iskolánk diákságánál a Délvidék meglátogatása. Hogy milyen fejlődést vett az országjárás középiskoláinkban, azt mutatja, hogy már nemcsak a nyári nagy szünidőben, hanem legutóbb a karácsonyi szünidőben is minden iskolánk diáksága túrázott és már kész terveik vannak a hűvösti szünidőre.

Nép- és táj kutatás, diáklevezés

Az elmúlt évben hallatlan lendületet vett a falukutatás, nép- és táj kutatás munkája, melynek eredményeként debreceni intézet vitte el az országos elsőséget. A diáklevezés is egyre jobban kifejlődik, úgy hazai viszonylatban, mint külföldre, elsősorban németországi és olaszországi diákokkal, de bulgárokkal, finekkel is. Mikor Erdély, a Délvidék visszatért, a debreceni diákok tankönyvek és szépirodalmi művek ezreit juttatták el az erdélyi ifjúsághoz. — De nagy sikerrel dolgoztak szüleik s ismerőseik körében az Erdélyi Nyere-ménykölcson sikere érdekében is és nincsen olyan nemes cél, melynek pedagógusaink irányítása mellett szolgálatába ne állott volna a debreceni középiskolák ifjúsága. A gyergyócsomófalviak községi szövetkezetének tejfeldolgozó gépre volt szüksége.

A Diákaptár adta össze. De diákjaink egyre szebb eredményekkel végeznek kultúra terjesztő munkát is.

Az ifjúsági munkával kapcsolatban megszólaltattuk Teleki Gyula gimnázistát, aki nagy lelkesedéssel átforróslott gondolatokban tárta elénk e munka lényegét:

— Ma már a diákmunka lényegére, új és új megnyilvánulásaira nézve a diáklevezés útján kicseréjük gondolatainkat. Karácsony Sándor, Vajthó László és Környei István fogalmazták meg legvilágosabban a munka lényegét, mely az iskola padjai között legfőbb feladatnak tekintik: megismerni a magyar népet, magyar földet, magyar viszonyokat, tisztánlátni helyzetünket és diákkézzel, szívvel, erővel, ahol lehet segíteni. Legrésztesebben Környei István, akinek tanulmánya jelent meg az ifjúsági munkáról állapítja meg a munka lényegét. Hogy ezek a tervek minden részletét megvalósítsuk, ahhoz még nagyon sok munkára van szükség.

DEBRECZEN

3. OLDAL
1942. I. 22.

günk, hiszen e terv kiterjed arra is, hogy a diákság hónapról-hónapra adat-cédulákon állapítsa meg egymás között korunk valódi helyzetképét, kívánalmakat. Összegyűjtse az egyes családok birtokában levő szellemi kincseket, mese, adoma, dalgyűjteményeket, véleménygyűjteményt. Egyik érdekes feladat, amit Környei tanulmánya megszab a diákságnak az, hogy igyekezzen irányítani a felnőttek életét, hívja szüleit templomba, léleknevelő művészi eseményekhez hívja fel figyelmét könyvekre, stb. Külföldi diákokkal folytatott levelezés útján csináljon összehasonlító tanulmányt egyes népek irodalma, művészete, sajtója, szociológiája és minden életmennyilvánulása között. Egyik kolozsvári diák levele szerint Környei István, aki az országjárás után a külföldi tanulmányutakat is bekapcsolja az ifjúsági programba, a nyári szünidőben 10 maturált diákkal az elfoglalt orosz területekre szándékozik tanulmányutat tenni a rokon népek, a magyarság ősei kutatására és a Petőfi halálának problémájával szembeszállni. — Ugyancsak ez a tanulmány jelöli ki feladatul a diákságnak közösen kivett keretek művelését, diák-játékárú készíttést, házilpart, élő íróink közül a legnagyobb nemzeti tehetségek műveinek füzetek alakjában való kiadását és az ismerősök, rokonok között való terjesztését, a diákelet pályaráképző megalakítását, diákrádió, diákszinpad felállítását... — Feladat és új munkaterület tehát már van kijelölve számunkra bőségesen és hiszem, hogy ezeken a területeken is néhány év múlva már jelentős eredményt ér el a diákság.

Kiss József főigazgató a középiskolai diákmunkáról

Nem lett volna teljes beszámolóink, ha meg nem szólaltatjuk a középiskolai diákmunkáról ennek az ifjúságnak hivatali pozícióján túl is melegszerű, velük mindig együttérző, atyai gondos-ságu irányítóját, Kiss József kir. tankerületi főigazgatót, aki a következőket mondotta a DEBRECZEN számára:

— A mai ifjúság bizonyos tekintetben jobb és tökéletesebb, mint a világháború előtti, sőt az 1930-as évekig terjedő idők tanulói voltak. Az iskolai tanulásban általában nem erősebbek, de érdeklődésük általánosabb és szélesebb-körü. Elsősorban fanatikusan szeretik hazájukat és nemzetüket. Mindent elkövetnek, hogy megismerjék a hazát és a rajta élő népeket. Látnák hazánk és nemzetünk sorsát és rendeltetését és mindannyian erősen el vannak határozva, hogy Magyarország népi, gazdasági és kultúrterékeit emeljék. Ezért van az, hogy nem külföldi írókat olvasnak, hanem azokat a könyveket, amelyek a magyar történelemmel, magyar földdel, a magyarság történelmi hivatásával foglalkoznak. Ezért tervezik kirándulásaikat a magyar föld különböző vidékeire, ezért állnak be nyáron a nép megismerését célzó munkára, ezért van az önképzőkörökben mindennél a magyarságtudományal foglalkozó szakosztályi gyűlés, ezért gyűjtik mindazokat az anyagokat, melyeket az ország érdekében fel lehet használni. A debreceni iskolák ebben mindig kezdeményezők voltak. Tőlük indult ki a Diákaptár-intézménye és a telepítési akció. A budapesti iskolák inkább az irodalomparólással végeztek hasznos munkát oly módon, hogy egyes írónak kiadatlan munkáit megjelentették — A nagyváradi iskolák önmaguktól elhatározták, hogy a környék magyar lakosáival valóban a magyar szórványokra csoportosan kimennek s a magyar kultúrát viszik a románok között élő magyarságnak. Megismertetik velük a magyarság értékét, nemzeti kincsét, problémáit, lelkesítve tanítják meg őket, hogyan kell megmaradni magyarnak.

— A magyar ifjúságnak a közelebről a debreceni tanulóifjúságnak ez a munkája minden dicsőretet megérdemel. Azt mutatja, hogy a magyar ifjúság öntudatosan magyar, világosan látja a célt s határozott tervvel vannak megvalósítására. Adja Isten, hogy munkájuk a haza és nemzet számára gyümölcsöző legyen — fejezte be nyilatkozatát Kiss József kir. tankerületi főigazgató és ez a nyilatkozat a legszebb buzdítás a középiskolák ifjúsága számára.

Általános képet kívántunk nyújtani a fentiekben a debreceni diákmunkáról,

mely a legtöbb téren egyben kezdeményezés volt és országos visszhangja támadt. Eppen ezért, mert általános képet kívántunk visszatükröztetni e munkáról, szándékosan nem említettük az egyik intézet nevét sem, hiszen ha az eredmény talán egyik helyen kisebb, másik helyen nagyobb is volt, a lélek, mely e tettek mögött áll, mindenütt egyforma. A debreceni középiskolákban azonban részleteiben is olyan érdekes és eredményes munka folyik, hogy ennek ismertetésére intézetenként külön visszatérünk.

Nincs póttag...

A megüresedett törvényhatósági bizottsági tagsági helyek betöltésének kérdése.

A városi igazoló választmány legutóbbi ülésén kimondta, hogy hét törvényhatósági bizottsági tag illetve póttag tagsága megszűnik a vonatkozó törvény értelmében. A közönségnek az a része, amely érdeklődik a városi ügyek iránt, szeretne volna tudni, hogy kik követhetnek a hét bizottsági tag után, helyesebben kik lesznek a közgyűlés új alkotó tagjai.

Az 1941. évi XIX. tc. 1. §-a szerint a törvényhatósági bizottsági tagok és póttagok megbízatása további intézkedésig meghosszabbodott. Ez a törvény cikk tehát érdemessé helyezte teremt most, amennyiben a megüresedett tagsági helyeket talán egy kivétellel nem lehet betölteni. A póttagságok ugyanis legtöbbször üresek, tehát nincs kit behívni. Ahol van póttag, azt behívják, de ahol nincs, ott nem eszínálnak, helyesebben nem tarthatnak választást a megüresedett törvényhatósági bizottsági tagsági helyek betöltésére, mert ezt a törvény nem teszi lehetővé.

A rizselosztás új rendje

A rizselosztás rendszerét újból szabályozták. Ezután csak hatóságilag kijelölt cukornagykereskedők és a közellátási miniszter által kijelölt szövetkezet és szervezet kaphat rizst szétosztás céljára. A kijelölt kiskereskedők között azonban szét kell osztani a rizst. A kiskereskedő továbbra is csak vásárlási könyvbe való bejegyzés mellett adhat ki rizst a fogyasztóknak.

Amig egy bál eljut odáig

avagy
Egy bálnendező keservei

A kegyetlen hideg szél arcomba csapta a jeges darát, felhajtott gallérom barátságos védőfala mögül kiténtettem a külvilág kavargó felhős kaoszába, lassam, mi történik... Ekkor egy szélvészintek rohanó egycélt pillantottam meg, aki jobb ügyszó méltó buzgalommal hasította a léget és jeget. Barátom volt ő, a bálnendező.

Meglátva engem felémrohant és havas félkabátomra hajta fejét, lekócskált fejjel, elernyedve sutogta: Végame, nincs tovább...

Kérdéseimre — mi történt hát veled eufórával levezetett mesélni kezdett...

Tudod kérlek az úgy volt, hogy a TRANSZ, meg a FLIE megkért, hogy nagyomános, farsangnyitó báljukat ténendezzem. Én szerencsétlen nem sejtve végzetemet, elvállaltam a főrendezést, de most már nincs tovább...

— Kezdetben vala a szándék... Utána jött a kivitelezés... A TRANSZ meghívott választmányi ülésre, amelyen határozni kellett, hogy mit határozunk a közgyűlésen. A közgyűlést követő választmányi ülésen megalakítottuk a bálbizottságot, hogy ez cselekedjék tovább.

— E lényeges lépés után kevésbé lényegesebb következtek. Így megszereztük a helyiséget, a „Vörös ökör” dísztermét. Igaz, hogy az igazgatót körülbelül hétszer kerestük, négyszer telefonon hívtuk fel, végül úgy sikerült megtalálnunk, hogy két embert ajtja

A háziipar fejlesztése és célszerűsítése a falusi családok jobb megélhetését biztosítja

A „Nép- és Családvédelem” című folyóiratban Radnóti István értékes cikket írt „A háziipar a nép- és családvédelem szolgálatában”, címen. Megállapítja, hogy ma már az országban százezrek élnek háziiparból, melyből való kivételünk értéke tavaly hatmillió pengő volt.

A háziiparnak különösen szociális szempontból van igen nagy jelentősége. A Nép- és Családvédelmi Alap törvényhatósági költségvetésében az egész országban körülből hárommillió pengő fordítanak háziipari tevékenység támogatására. Ez az intézkedés teljesen érthető, mert a háziipar a legalkalmasabb eszköz a mezőgazdasági foglalkozású lakosság téli munkaidőjének kihasználására. A falusi családok ilyenkor otthonülésre, semmiltetésre vannak kárhoztatva. Hatalmas munkacsoport megy így veszendőbe. Pedig a szorgalmas magyar nép dolgozna télen is, ha lenne munkaalkaalom.

A háziiparnak tehát itt nagy jelentősége van, mert szép kereseteket és foglalkoztatást hozhat a falusi embereknek. Másik, nem kisebb értéke az, hogy a háziipar a vele foglalkozó embert, asszonyt, vagy gyermeket nem vonja el otthonától, sőt a családfelek egész nap szemük előtt tarthatják fiaikat, leányaikat, háztartásukat. Van munkák, amelyek nem is kívánják különlegesen nagy szakértelmet és ezeket bevonhatók a feleslegesen elhagyott gyermekek is. Értékes lelki hatása ennek a bekapcsolásnak, hogy már aránylag kiskorukban rá szoknak a munka megbeszélésére, értékelésére és önértékelésre, használhatóságuk folytan kifejlődik.

Nemzeti szempontból ott jelentős a háziipar, ahol népművészeti jellege van. Itt művészi értéket jelent és szaporítja szellemi kincsünket. A falusi nép szórakozik a munka mellett, játékos érzéssel adja bele egész lelkét és szívét.

A háziiparról maga az iparügyi miniszter is gondoskodik, külön felügyeleti szerve van, a Központi Háziipari Felügyelőség, melynek hálózata az egész országra kiterjed. Debreczenben a Csetete uca 7. szám alatt működik a háziipari felügyelőség.

A Nép- és Családvédelmi Alap első sorban a háziipar segítségével kívánja felemelni a támogatásra szoruló népréteget. A kormány a többi kenyeret és munkát jelentő szociális jellegű házi-

ipari termelést erőteljesen a kezében akarja tartani és legfőbb irányítását az iparügyi miniszter számára tartja fenn.

Magának a háziiparnak a termelési rendje többszörösen. Elsősorban áll ez az önelátó háziiparra, amikor a lakosság a saját ruháját, bútort, gazdasági eszközeit, ágyneműjét, stb. készíti el. Ez különlegesen nagy nép- és családvédelmi érdeket szolgál. Csak ezután következik az eladásra termelő háziipar fejlesztése. Ezen a téren nagy probléma az értékesítés helyes megszervezése, piacok megszerzése és megtartása. A főtörvény az, hogy lehetőleg a törvényhatóság határain belül maradjanak az értékesítéssel és a megye székhelyén akár kereskedők, akár közintézmények, iskolák, kórházak, internátusok útján értékesítsék cikkeiket.

Nagyon fontos, hogy amit termelnek, el is adják, mert elveszett pénz az az összeg, amelyet olyan háziiparokra fordítanak, amelyeknek termékeit nem lehet eladni és a cikkek rakétáron hevernek. Ha felsőbb irányítás nélkül termelnek, akkor lehet, hogy olyan cikkeket állítanak elő, amelyek sem minőség, sem mennyiség tekintetében nem alkalmasak az eladásra. Minden tekintetben szívesen ad tanácsot, útbaigazítást az Országos Szociális Felügyelőség, de előbb ki kell kérni a kerületi háziipari felügyelőség véleményét is. Az értékesítésről rendelkezésre áll a Magyar Háziipari Központ szerve, az Országos Szövetkezet is.

Kivételre csak olyan cikkek készítése ajánlatos, amelyek már hosszabb időn át a belső fogyasztás próbáiban átesetek, mert ezek egyforma minőséget tudnak termelni.

Igyekeznünk kell természetesen azon is, hogy minél kevesebb hatósági közbelépés történjék az árusítás tekintetében. Megfelelő üzleti összeköttetésekkel rendelkező keresztny és virágzó telepeket üzemben tartó vállalkozó támogatása sokszor célszerűbb, mintha a törvényhatóságok közvetlenül maguk és új emberekkel és eszközökkel létesítenek telepeket. A már működő telepek fejlődését elősegíthetjük, viszont új alakulásnál kiindulniok kell a kezdet nehézségeivel.

Sok helyen ma már a közszállítókba is bekapcsolják a háziipart. Budapesti központi mintaraktárt létesítenek, ahol állandó kiállításon be-

mutatják a szép és értékes cikkeket. Azt is tervezik, hogy a jövőben országos jellegű vásárokat és kiállításokat rendeznek, melyeken a termelő szövetkezetek központilag megszervezett csoportban vesznek részt.

Ha egy-egy háziipari telep állami támogatást óhajt magának biztosítani az Országos Családvédelmi Alap részéről, akkor nagyon fontos, hogy a telepvezető a minimális kereskedelmi, áruismereti és könyvelési tudással rendelkezzen, hogy megfelelő könyveket tudjon vezetni, munkáját és eredményeit ellenőrizni lehessen és képes legyen megbízható elszámolást adni.

A magyar nép megsegítésének egyik legokosabb, legegészségesebb és leghasznosabb módja a háziipari tevékenység előmozdítása, fokozása és helyes, okos irányba való terelése.

A színházi szubvenció felosztása

A város törvényhatósági bizottsága tudvalegőleg a színháznak adandó támogatás összegét 12.000 pengőről 15.000 pengőre emelte fel. A staggione rendszer bevezetése után ezt az összeget arányosan felosztották a direktorok között. A polgármester most úgy határozott, hogy a támogatás negyheted részét Belezai István adja, mert az ő társulata sokkal hosszabb ideig tartózkodik Debreczenben, a másik háromheted részt pedig vitéz Jakabffy Rezsőnek utalják ki.

A B. Unger István direktorra eső részt a napokban fizeti ki a város.

Ifjabb Bethlen István gróf esküvője

Főúri esküvő volt a budapesti Kálvin-téri református templomban, ahol ifjabb Bethlen István gróf esküvőjét örök hűséget Pallavicini Marica grófnőnek. A főúri pár népszerű és közszer mert tagja volt a magyar arisztokráciának, épp ezért érthető nagy érdeklődés nyilvánult meg az esküvő iránt. A kálvin-téri református templomban a magyar arisztokrácia színéjára megjelent.

A főúri esküvőn ifjabb Bethlen István gróf násznagya gróf Bethlen András, míg a menyasszony násznagya ifjabb Horthy István, a MÁV elnökgazdája volt. A fiatal párt a magyar arisztokrácia és a közélet tagjai elhalmozták szerencsekívánataikkal.

elé állítottunk háromnapos étellel és innivalóval ellátva, mindenre készen. Mikor odaálltunk, abban a pillanatban megjelent.

— Ezután következett a legfőbb fődiszvédőpatronusi tisztségek a felkérés. Kiküldöttünk a város élőköltségének 4523 felkérését, a legfőbb főélőköltségekhez pedig személyesen látogattunk el. Mindannyian kész örömmel fogadták el.

— Elmegettünk tehát a nyomdaba, hogy az izléses meghívót megrendeljük. Összeállítottuk a hatalmas díszvédőnői névsort, majd a közép- és alvédőnői kötet. Ez összesen 3975 nevet tartalmazott, a rendezők, díszrendezők és háziasszonyok, valamint védőnők neveinek száma több mint háromezeret százra rúgott. Mindom, ezekre már nem emlékszem pontosan. A nyomda személyzetéből a rengeteg név szedése miatt hárman öngyilkosok lettek, kettő pedig idegiját kapott.

— Engem itt nagy sérelem ért. Fel akartam iratni a meghívóhoz mellékelni tájékoztatóba, hogy „Fővédőnők, kettő szer ad, aki gyorsan ad” és azt, hogy „Többet, mint kevesebbet” valamint, hogy „Könyvű Katót táncba vinni” Mégis leszavaztak.

— Nunc venimus ad fortissimum. Megkezdődött az engedélyek megszerzése. Vettünk kétszáz pengő ára miniszterpapírt, hogy a helytelenül kiállított kérvényeket rögtön pótolni tudjuk, két liter töltőtöltint és négy csomag töltőtöltint. Kiválasztottunk magunk közül négy önjogú magyar állampolgárt és a gyűlékezési jog szabályainak ismer-

retében nekivágtunk az útnak

— Ott, ahol a jótékony célra való fordítás iránti engedélyünket beadtuk, csak azt kérték, hogy a kérvényben tüntessük fel, hogy hány jegyet nyomtattunk, a nyomda igazolja ezt, igazoljuk a nyomdatulajdonosnak szavahihetőségét, a meghívóra nyomott számjegyeknek összegét osszuk el kettővel, majd állapítsuk meg per centualiter a jótékony célra fordítható deficit összegét, vezessünk pénztárkönyvet, mely meghatározott számú lapból áll, pecséttel, bélyeggel és aláírással van ellátva, a számvizsgáló bizottság két tagja és az elnök aláírta, jóváhagyta, címszerte, ellenőrizte, ellenjegyezte, valamint...

(Itt a barátom arca elszederedesedett, azt hittem, hogy karjaimban múlik ki ez árnyékvilágból, de rögtön kigomboltam a gallérlát, mire visszatért az élet beléje).

— Hol vagyok... Bálban? Juj... Mire megnyugtattam, hogy nem, mindjárt kedvre kaptam és tovább mentem.

— Aztán elmentünk a rendőrségre, a tűzoltóságra, a zeneszerzők egyesületébe engedélyekért. Mindenütt biztatnak, hogy az engedély két nappal a tervezendő bál után meglesz...

— Most érkezünk el odáig, ahol áll, vagy bukik a bál: a meghívók szétküldéséhez. A bizottság megkezdte a lányok névsorának a meghívandó összeállítását. Általános elvként kimondtuk, hogy elbál vagyunk. Ebben a szellemben kezdtük el a működésünket. Kapunk 411 leány meghívóigénylést. Ezek közül kiostaltunk 412-öt. Ekkor vet-

tük észre, hogy így senki sem lesz a bálunkon. Erre elvünk fenntartásával elfogadtuk mind a négyszázötvenhárom igénylést.

— Most már az utolsó simításoknál vagyunk. Még csak azt kell elintéznünk hogy zene legyen. Mi ugyanis először New-Yorkból a Paul Whiteman dzsessz akartuk lehozni, majd Jack Hyton mellett törtünk lándzsát, végül Gézy Barnabás után most a helybeli töltőtöltőzenekart fogadtuk fel. Cigányzenekarunk először a Dankó Pista zenekar lett volna, de szomorúan vettük a le-sújtó hírt, hogy Dankó Pista már meghalt. Így meg Rácz Palli akartuk le-szerződtetni. A szerződést ezután Kolompár Lajossal és közismert malac bandájával kötöttük meg. Ő nyitja meg nyitánytűjén felhangzó „Nem tudom a bálomat hol rontottam én el” kezdetű hallgatóval a bált...

Ebben a szempillantásban barátom egyet hűgött s mint egy zsák az anyafőre zuhant Kétségbeesetten igyekeztem életre kelteni, Mesterséges légzést alkalmaztam s fáradozásaimat siker koronázta, mert félóraig megfeszített munka után egy pár pillanatra eszméletre tért, szemében túlvilági fényvel, karjával messzire az ég felé mutatva mondta, mint egy szent, odaától jövő tanácsot:

— Ha... nem akarsz... korai halált... ne rendezz bált...

Temetése szép volt, de szomorú. — A TRANSZ, meg a FLIE hatalmas koszorúkat küldött, a következő díszközgyűlésükön pedig jegyzőkönyvben öröközték meg halhatatlan barátom érdemét...

„Magyar voltunk — é e'-halálharc”

Dr Vasady Béla két nagy nemzetnevelőnkéről, Széchenyi Istvánról és Ravasz Lászlóról

Szerdán délután a Déri-múzeum zsűfőlési megtelet előadótermében a Népszertű Főiskolai Tanfolyam keretében tartotta meg dr Vasady Béla dr egyetemi ny. r. tanár, „Két nagy nemzetnevelőnk: Széchenyi István és Ravasz László” c. előadását.

Széchenyi István és Ravasz László egymás mellé állítását egyfelől az a kettős időszűrés teszi szükségessé — kezdte előadását dr Vasady —, hogy most volt Széchenyi születésének 150. évfordulója, Ravasz László pedig most töltötte be dunamelléki püspöki szolgálatának huszadik esztendejét, másfelől — és sokkal inkább — az, hogy a tanítások belső rugói, tartalma és nemzetnevelő irányja sok tekintetben azonosnak mondható. Mindketten a nemzet megújítását szolgálják a magyar meiorizmus hirdetői. A magyar nemzeti küldetésben mindketten hármas lépcsőzetet fedeznek fel: 1. történelmi hivatásunk, hogy a dunamedencében közvetítő, kiegyenlítő és összetartó erő legyünk. — 2. existenciális ez a küldetésünk, mert nemzeti egyéniségünkkel és műveltségünkkel az egyetemes emberiség erkölcsi és szellemi tökéjét hordozzuk. 3. erkölcsi ez a nemzeti misszió, mert úgyis mint egyének s úgyis mint nemzet az Isten kezéből kell azt mindennap elfogadnunk és az ő színe előtt kell azt mindennap betöltenünk. Széchenyi és Ravasz nemzetbölcsölete egyképpen az Istenbe vetett hit mélységeiből és magasságaiból táplálkozik.

A továbbiakban előadó párhuzamot vont Széchenyi István és Ravasz László nemzetnevelő gondolatai között. Mindketten hangsúlyozzák a nemzeti önismeret nélkülözhetetlenségét. Az érdekhazafisággal szemben a prófétai hazafiság képviselői. A nemzet legnagyobb jötevőinek épp ezért azokat tartják, akik annyira szeretik, hogy megtudják és megmerik korbácsolni. A nemzet büneit, az ősi magyar vétkeket Széchenyi is, Ravasz is kérélelhetlenül leleplezik és megítéli. Ugyanakkor mindketten a magyar nemzeti önbizalom edzői. Magyarországon ajándékok és feladatokat látnak. Nem ígérnek a magyarnak könnyű és kényelmes életet, hanem ennek ellenkezőjét vallják: magyar voltunk élet-halálharc. Amióta a magyar élet tart, ez a nép mindig léteben volt fenyegetve. Ezt az élet-halálharcot azonban csakis a gondviselő Isten iránti hálás, hívő és imádságos lélekkel, nagy nemzeti összefogással lehet megharcolni. A magyar nemzetnek ma még inkább, mint eddigi történetében „a végső erőfeszítések népének kell lennie” s a magyarnak ma még inkább, mint azelőtt, lehetetlen feladatokra kell vállalkoznia. Ezeket viszont csakis a Széchenyi és a Ravasz által írtetett „arandóki komolysággal” és „hűségessé sáfársággal” tudhatja megoldani.

Az értékes előadást nagy figyelemmel hallgatta a közönség és ünnepelte az előadást.

Dr Kettesy professzor a színek világaról, az öregedés szintanáról, a kendőzéről

Azután Kettesy Aladár dr egyetemi ny. r. tanár folytatta a múlt szerdán megkezdett előadását, amelyben a színek világaról szökött.

Az előadó múltkor előadásában bemutatta, hogy a színek érzékszervi rendezése alapján eljutunk a szürke színsorhoz és a színekörhöz. A szürke és a tarka színek u. n. additív keverése alapján előállíthatjuk az összes létező és lehetséges színeket.

Az előadó szintestnek, ennek a rendkívül érdekes és szép idomnak szerkezetét számos vetített képen mutatta be. Nincs olyan szintani feladat, akár tudományos, akár művészi, akár mindennapi, amely a szintest segítségével keletkező módon megoldható ne volna.

Pld. érdekes és a festészetnek mindig nagy problémáját jelentő szín a bőr, különösen az arcbőr színe. A festőknek külön kell megtanulniok azt a feladatot amit ök „Carnificatio”-nak neveznek, valamely arcnak, vagy testnek valódi színét megfesteni. A szintestben hamar megállapítható, hogy a fehér ember bőrének a színe 4—5—6-os tonus, éspedig ennek az ec, gc, ic, ge, ie változatai. A színháromszög megmutatja, hogy az öregedés szintani szempontból nem más mint az a-sor valamelyik színének eltolódása a függőlegesben, az ú. n. árnyékoltsorban. Mindjárt az is kiderül —

hogy a „kendőzés” célja t. k. s bőr színének fiatalítása.

Az arc színének szürkülése miatt hátrányos idős korban a világosszínű ruha Ha valaki előnyösen akar öltözködni, akkor ruházata színének árnyékoltsága nem lépheti túl bőrének árnyékoltsági fokát

Az árnyékolási sorok nem-ismerése egyik legnagyobb baja a kézimunkáiparnak Himzéseken, varrottásokon stb. folyton azt a hibás megoldást látjuk,

hogy az árnyékolási sor színével valószínűleg meg a helyes függőleges sor helyett, ami a díszítést primitív és valószínűtlenné teszi

Egy művészeti problémának — a valórnak megoldását is bemutatta az előadó, valamint a háromszög és körharmóniákat, a kettést, triadot és a sokszín-harmóniát, élettani hatásukat, valamint azt a módszert, amelynek segítségével bárki helyes színharmóniákat állíthat elő.

A kitűnő előadást a közönség igaz élvezettel hallgatta végig s a tudós és szellemes előadót lelkesen ünnepelte.

Nagyjelentőségű művészi esemény lesz Beleznai Unger István 20 éves színészi jubileuma

Beleznai Unger István színigazgató, mint már hírül adtuk, február hó 2-án, 20 éves színészi működésének évfordulóján ünneplik a hivatalos művészi körök és Debrecen város színházlátogató publikuma. Pontosan 20 évvel ezelőtt a Csokonai színházban lépett először színpadra Unger István, akinek ragyogó pályafutása, mint színészé, főrendezőé és színigazgatóé egyaránt maradandó értéket képvisel a magyar színjátszás történetében.

A február 2-iki jubileumi est nagyjelentőségű művészi eseménynek ígérkezik és ennek megfelelően azon a kultuszminisztérium és a Színművészeti Kamara is képviselteti magát. Debrecen város katonai, egyházi és polgári előkelősei is részt kérnek Beleznai Unger István ünnepléséből és eddigi a következők vállalták el a jubileumi előadás védnökségét: ú22ü.;-i vbg vb vbgk vbgk bkgqjm

Beregfy Károly hadtestparancsnok, altábornagy, Szilassy László főispán, dr Kölesey Sándor polgármester, Rásó István alispán, dr Mező Sándor ügyészségi elnök, Kiss József tankerületi főigazgató, Majtényi Kiss Sándor m. kir. rendőrkapitányhelyettes, vitéz Berényi István ny. tábornok, a Vitézi Szék kapitánya, dr Fodor Rezső miniszteri tanácsos, m. kir.

Özv. vitéz Dáry Istvánné követte férjét, fiát, leányát a sírba...

Egy derék magyar család kihalásáról értesülünk résztvevő lélekkel. Meghalt özv. vitéz Dáry Istvánné, aki férjét, fiát és leányát követte a sírba. Négy tagból állott a kis család és ma már mindnyájan örök álmukat aluszszák...

Vitéz Dáry István a világháborúban derékasan harcolt, bátor magatartásáért megkapta a vitézséget és Debrecenben egy állami hivatalban teljesített szolgálatot. Évekkel ezelőtt tragikus körülmények között elhunyt. Feleségét, fiát Istvánt és leányát Ilikét hagyta hátra. A fia két évvel ezelőtt katonai szolgálata közben, a román fészültség idején egy hátráncidensnél hősi halált halt. — Ekkor egyedül maradt az özvegy édesanyja leánykájával, Dáry Ilikével, aki mint tehetséges költő szép költeményeivel figyelemreméltó sikereket ért el. A nagyreményű, szép fiatal leány váratlanul súlyos betegséget kapott és rövid szenvedés után meghalt. — Egyedül maradt most már az anya végtelen nagy bánatával. — Nem is bírta sokáig a magányt és a szenvedéseket, kedden este cse-

desen elhunyt.

A sokat szenvedett édesanya halála előtt a család egyik jóismeréséhez megható levelet írt, melyet az illető már a gyászjelentéssel együtt kapott meg. A levél így szólt:

Mint a család közvetlen jó barátját és ismerősét, szeretett kedves leányom, Ilikének az emléke után megkérném, hogy az én anyai szívem dobogásának megszűnése után lenne kedves és ecsetelné az anyai szív mérheterlen nagy fájdalmát, amikor minden támaszpont nélkül kellett küzdenem árván az élet mostoha sorscsapásai alatt. Hogy miért Önhöz fordulok e kéressel, talán megérthető. Ön volt az, aki a kedves leányom érdemeit megírta a nyilvánosság részére.

E nemes cselekedet mindennél többet ért, mert mit ér a hangzatos szó, ha nem szívből írják. Ezért én most szintén csak Önhöz fordulok segítségért. Éspedig ha már az Isten is megszánja a szenvedésemet és magához szólít megpihenni én is megtérhetek szerettemhez.

A kérésem nem más, mint len-

DEBRECZEN

1. OLDAL.
26. 1. 1961.

ne szíves megírni azt a nagy fájdalmat ami egy anyai szív visel az ő kedves férje, gyermeke és végül szeretett leányának elvesztése után. Kérem írja meg, hogy tudják, hogy mi a szenvedés, mert én kivettem belőle a részem. Így betegem, ágyban fekvő már meguntam a szenvedések elviselését is.

Ha bezárulnak szemem pillái, örökre, hogy megpihenjek én is, utolsó kérésem gyanánt kérem e kérésemet teljesítse. Az én kedves szeretett leányom Ilikének az emlékére.

Romániában tíz nap óta havazik

Bukarest, január 21. Romániában tíz nap óta állandóan hull a hó. A legutóbbi háború óta nem látott az ország ilyen hótömeget. A közlekedés mindenütt nagy akadályokba ütközik. Bukarest utcáit is nagy hótakaró borítja. Csak az újra megjelent szánok csengői verik fel az utcák csendjét.

Az ország második tanyai internátusát Karcag kapja

Karcag városa a Tiszántúl területén a második, melynek óriási kiterjedésű határában télen-nyáron egyfolytában a legtöbb ember él kint a tanyákon. A jelenlegi tanyai iskolákban 800—1000 gyermeket oktatnak, akik olykor 6—8 kilométert gyalognak esőben, hóban, tavaszkor térdig érő vizekben, míg elérik az iskolát.

Minden valószínűség szerint még ebben az esztendőben felépítik Karcagon a második tanyai internátust. Az első Komádi nagyközségben létesítették.

A finn lottó női tábornoka Budapestre érkezik

Fanni Luukkonen asszony, a finn lottó Swárd tábornoka Budapestre érkezett. A pályaudvaron ünnepélyesen fogadták. Fogadására megjelentek az Egyesült Női Tábor vezetői, a eserkészleányok kiküldöttei, akik árvalányhajás bokráját nyújtottak át.

Fogadás után a tábornoknő a finn követségen levő szállására hajtatott. Hat napig marad Budapesten. Szerdán délelőtt Keresztes Fischer Ferencné, az Egyesült Női Tábor elnöke fogadta. Délben megkoszorúzták a hőskö emlékművét, utána a Szent Gellérben a belügyminiszter és felesége ebédet adott a finn vendég tiszteletére.

Január 1-én életbeléptek az új református egyházi törvények

A Kormányzó úr jóváhagyta és megerősítette a magyarországi református egyház zsinatán alkotott s „a Magyarországhoz visszacsatolt keleti és erdélyi területeken fennálló református önkormányzati testületeknek a magyarországi református egyház többi részével való egyesülés végrehajtásáról” szóló V. egyházi törvényeket, valamint az egyházi törvények egyes rendelkezéseinek módosításáról szóló VI. egyházi törvényeket. Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter a zsinak elnökének megküldte a jóváhagyott és megerősített új törvényeket s a zsinati elnökség: Ravasz László püspök és Balogh Jenő főgondnok kiadta a törvényeket a hat egyházkerület püspökének, az életbeléptetés és végrehajtás iránti intézkedések megtétele végett. Mindkét törvény-cikk rendelkezései már január 1-től érvényben vannak.

MINDENKIT ÉRHET BALESET, EZÉRT A BALESETBIZTOSÍTÁST SENKI SEM NELKÜLÖZ-HETI!

Szállíttasson

mindig

mindent

MATEOSSZAL

Megbízható gyors pontos. Fuvarvállalás Szent Anna u. 13. Telefon: 17-77.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda.
Debreceen, József kir. herceg uca 1. szám.
Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás).
Éjféli 27-89. — Előfizetési árak havonta
3— pengő, negyedévenként 8-70 pengő.
Ár a hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Női kéz munkája

Akkik mindennaposak, vagy gyakori vendégei vitéz Fejér István, Arany Bika kávéházának, vagy éttermének, jóleső és kellemes változást figyelhet meg. A régi, rideg kávéházaság eltűnt és meleg, otthonias hangulat váltotta fel.

A varázslat oka és magyarázata, a rinom női izlés és a rátermett asszony ügyes keze és szeme. Mindenhol a kedves női kéz üdítő munkáját látjuk az éttermekben és kávéházakban, amióta vitéz Fejér István tevékenyen részt vesz ennek a nagy üzemnek szellemi és gyakorlati irányításában. Különösen a kávéházakban nyilvánul ez meg.

Eminő necek kerültek az Arany Bika kávéház nagy ablakaira, ezenkívül pedig szép magyaros stílusú, virágos nagy függönyök. Nagyszerű és igazán kedves újítás, miáltal egyszerre megszűnt a kávéház típus zordabb hangulata, családi és otthonias benyomást kelt minden. Ezenkívül a függönyök és necek azt a jó gyakorlati eredményt hozták, hogy a vendégek kilátván nappal a kávéházból, de kintől nem láthat be senki.

Az uccán étteremben a magyaros asztalterítők és díszítések varázsolnak kedves hangulatot, az üvegteremben művirágok díszítik és teszik kedvesebb, barátságosabb az asztalokat. A legutóbbi nagy polgári esküvő alkalmával már feltűntek azok a páratlan izléssel és finomsággal megterített asztalok, amelyeknek külső színei szinte pótolták és feledtették a háborús menü szűkebb voltát.

Általában megállapítható, hogy vitéz Fejér István Arany Bika éttermében és kávéházában minden megélt a nemzetes asszony gyöngéd keze.

— **A Honvédségi Közlöny** legutóbbi száma közli, hogy a Legfelsőbb Hadúr nevében az I. gyorshadtest parancsnoka a szövetségi elleni hadműveletek alkalmával az ellenség előtt tanúsított vitéz és önfeláldozó magatartásáért ötéves hős halált halt honvédek közül kiknek adott magyar kis éremet és magyar bronz vitézségi éremet.

— **Budapesten a harctéren szolgálatot teljesítő katonák hozzátartozói és a legalább 50 százalékos hadirokkantak, hadiövezgyek és hadiárnyék arképes vásárlási igazolványt kapnak** Szendy Károly budapesti polgármester rendelete. Az igazolvány felmutatásával sorbaállás nélkül juthatnak élelmiszerhez.

— **Előjárásági ülés az Ipartestületen.** Az Ipartestület előjárásági ma, csütörtökön este hat órakor rendes havi ülést tart. A tanácsabanditáson kívül jórésben ügyviteli tárgyak szerepelnek, kiemelkedik az iparos táncestély ügye, amely minden évben nagy megmozdulást jelent a debreceni iparostársadalomban.

* **Üzleti zárójára után** kellemesen szórakozhat Csapó uca 61. jéppályán. Nyitva este tízig. Táncelemek, büffé, korsolyakölcsönzés cipővel is.

— **Angliában csütörtöktől kezdve** — mint a Daily Telegraph jelenti — szovjetország ujság jelenik meg.

— **Szerbiában elrendelték a hadiadó fizetését.** Akinek a bevétele meghaladja az 1940-es év jövedelmét, köteles hadiadót fizetni.

— **A Délvidék csatornáin meg szűnt minden közlekedés,** mert méteres hó borítja mindenütt a csatornákat. A környékbeli utakon sem jobb a helyzet, sokhelyen 150 centis hó áll.

Nyolc évi fegyházra ítélték el a vőlegényt, aki búcsúzás közben pisztolyával agyonlőtte a menyasszonyát

Érdekes tárgyalás a debreceni tábla előtt.

A debreceni tábla Baróthy tanácsa tárgyalta azt a bűnügyet, melynek elítélte Sallár András 20 éves pöcsperibe való legény volt. A vád szerint a legény pisztolyával agyonlőtte 17 éves menyasszonyát, Pataki Veronikát. A tanúk és magának az elítelt legénynek a vallomásából is azt állapították meg, hogy a legény feleségül akarta venni a lányt, aki igen szép leány volt. A leány szülei ellenették a házasságot és a leány is idegenkedett, mert a legény mulató természetű volt. Többször heves jelenet is volt a fiatalok között és a legutolsó találkozásnál a leány megmondotta, hogy nem lesz a felesége. Sallár kérelmi kezdte és amikor látta, hogy nem hajlandó a feleség lenni, átölelte mintegy búcsúzóul és közben pisztolyával szívenlőtte. A leány holtteste mellett a szerelmes legény

hasbalötte magát, de sikerült hosszas kezeléssel megmenteni az életnek.

A nyíregyházi törvényszék tartotta meg az ügyben az első tárgyalást. A legény azzal védte magát, hogy ő nem akarta megölni a menyasszonyát, nem a bosszu vezette, hanem közös elhatározással akartak öngyilkosok lenni. A szülők ellenették a házasságot és ezért határozták el magukat a halálra. A leány kérte őt, hogy a szívet löjje keresztül és azután kövesse a halálba.

A törvényszék nem fogadta el ezt a védekezést és megállapította a szándékos emberölést és hét évi fegyházra ítélték el a legényt.

A debreceni tábla ezt az ítéletet megváltoztatta és dr. Kádár István főügyész helyettes vádbeszéde után 8 évi fegyházra ítéte el Sallárt. Az ítélet nem jogerős.

* **Dr. Kürthy Mária Magda** táncintézetében január 22-én főiskolások, február 3-án diáktanfolyam kezdődik. Péterfia 30.

— **A német iparban nagyarányú racionalizálás folyik.** A fegyverkezési ipar még korántsem merítette ki termelési kapacitásának végső lehetőségeit. Sok munkanélőt szabaddá tesznek a hadsereg számára.

— **Goslar környékén történelemelőtti ásatási leletekre bukkantak.** A legérdekesebb lelet egy búzaszem volt, mely egy cserépedény fenekén feküdt. A búzaszem az első érintésre széthullott.

— **A délvideki oroszok** báró Vrangel Péter, a híres krimi volt fehér hadsereg vezérének rokona személyében vezért választottak. Vrangel az elsők közt emelte fel tiltakozó szavát Trianon ellen.

— **A nagyobb olasz városokat német hadirokkantak látogatják.** Az a céljuk, hogy a tengelyhatalmak közös áldozatkészségét erősítsék. E célból olasz hadirokkantak Németországba utaznak.

— **Megérett egy hároméves gyermek a bezárt lakásban.** Rétközberenes közösgyber borzalmas gyermekszerelessétienség történt, Kiss Erzsébet hároméves kislányát egyedül hagyta a lakásban. Az anya távollétében a gyermek a tüzzel kezdett játszani, ruhája meggyulladt és teljesen összeégett. A gondatlan anya ellen megindult az eljárás.

— **Hirtelen meghalt** Csuka Róza hajdúsámsoni lakos kéthónapos József nevű gyermeke. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a halált rángógörös okozta. A temetési engedélyt megadták.

* **Ingyenes olasz nyelvtanfolyam.** Február harmadikán új olasz ingyenes nyelvtanfolyam kezdődik kezdők számára az Olasz Kultúrintézetben. Beíratási díj 5 pengő. Tanítás az esti órákban, a hallgatókkal megállapított időben, hetenként kétszer. A beíratkozott hallgatók a leckeórákon kívül ingyen látogathatják az Alta Cultura előadásokat, filmmatinékat, koncerteket, amelyeket az intézet régi szokásához híven a leghíresebb olasz művészek részvételével rendez. Hatvan u. 2. I. emelet, telefon: 12-04. Beíratkozás a hivatalos órák alatt, délelőtt 11—1 és délután 5—7 óráig.

— **A zsidótörvénybe ütköző kihágás miatt 3000 pengőre büntettek egy debreceni kereskedőt.** A debreceni rendőrség, mint büntetőbírósg Feuer Dániel Csapó uca 26. szám alatti rövidárkereskedőt a zsidótörvénybe ütköző kihágás miatt vonta felelősségre. A szerdai tárgyaláson a rendőrbíró Feuer Dánielt kétféle kihágás miatt 3000 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

— **Előadás Adyról.** Herboly Zoltán állami tanító a Gönczy Egyesületben Adyról — a századforduló lélekformáló mesteréről — tartott értékes előadást. Megrajzolta azt a kort, melyben Ady élt. Annak lényeges ismerete nélkül — úgymond — nehéz, de nem is lehet Adyot olyannak látni, mint amilyen valóban volt. Részletesen vázolta az előadó Ady igazi felfogását és szellemét. Az előadás befeljegzőül Ady költeményeiben mutatta be a nagyszámú hallgatóságának. Többször hozzászólása után Fülöp Zoltán szakosztályi elnök meleg szavakkal köszönte meg a minden részletben értékes előadást. A legközelebbi hétfőn 5 órai kezdettel a női pariskola körtermében Fülöp Klára ref. tanítónő tart pedagógiai előadást „Környezet-tanulmány” címmel. (H. J.)

* **Női és gyermek kötött ruhák,** valamint kosztümök szakszerű összeállítását — felnőtteknek is — vállalja Sebök Márta, Rákosi Jenő uca 7.

— **TILOS A FÁCÁNVADÁSZAT.** A nagy hó és rendkívüli hideg miatt sürgősen szülődő fácánváladás megemlése érdekében a földművelésügyi miniszter rendeletével a fácánváadászást azonnali hatállyal tiltották.

— **Gay Eddy újabb írói sikere.** Gayné Eddy „Éjfélt üt a falóra” című hangulatos kedves kis megzenésített versével az 1941. évi irodalmi és zenei pályázat arany díszoklevelét nyerte el. A kitűnő írónt ez alkalomból igen sok tisztelője, olvasója üdvözölte.

— **A debreceni gyümölestermelők mozgalma a permetezőszerek idejében való beszerzéséért.** Az elmúlt évben is sok panasz volt, mert nem sikerült elegendő permetező anyagot, főleg rézgálicot beszerezni a gyümölestermelők megvédésére. A gyümölestermelők már most megkezdtek a mozgalmat, hogy a tavaszi hónapokra biztosítani tudják a szükséges permetező anyagokat, mivel nem nagy a bőség és bizony ha nem igyekeznek biztosítani már most a szükséges mennyiséget, akkor igen kellemetlen meglepetésben lehet részük tavasz idején, amikor a legnagyobb szükség lenne a permetező anyagokra. A Gyümölestermelők Egyesületének vezetősége illetékes helyeken eljár, hogy a védőszerke elosztásánál Debrecen és környéke a megfelelő helyre kerüljön és megkapja, amire okvetlen szüksége van.

— **Juhot sikkasztott az uradalmi juhász.** Szakszon Árpád galopi uradalmi számtartó feljelentést tett a nyíregyházi rendőrségen egyik juhásza ellen, mert az a reabizott juhokból elikkasztott több darabot. A juhász, Csengeri János kihallgatása során beismerete, hogy a reabizott 517 daraból 97 darabot bentsekknek 1840 pengőért eladott, a pénzt megtartotta. Vallomása után letartóztatták.

Téli versikék

Írta: Polányi Lajos

A rikkancs

Jár az uccán, nagyokat kiáltva,
Szegénybe a lélek majd belefagy...
Vigasztalódj! Te is elmondhatod,
Hogy a kultúra terjesztője vagy!

Káröröm

Hideg van sietek, rettentően fázom,
De hát hogyan fáznék: nincs téli-
kabátom!
Vörös orrom mögül könnyes szemem
párja
A kabátos s fázó embereket látja.
Megállók, szívemben édes meleg árad:
Hisz azok is fáznak, kik kabátban
járnak!

Időjósítás

Kicsiny szobámban elmerengek:
E cudar hideg még sem enged!
A fám, a szemem elfogyott
s én rövidesen elfagyok!
De szemem most egy hírre téved
— Böles „Szíriusz” oh áldlak téged!
Jóslod: még jönnek nagy fagyok...
Most már bizton enyhülni fog!

Az új magyar hősi embertípusért küzd a Vitézi Rend Zrínyi Csoportja

A budapesti vitézi Rendház dísztermében most tartotta évi főértekezletét a Vitézi Rend Zrínyi csoportja. Az Országos Vitézi Szék nevében vitéz Igmándy-Hegyessy Géza ny. testőralfőbörnyag mondott emelkedett szellemű beszédet. Ballasa Bálint és Zrínyi Miklós korának végvári vitézeit idézte, a ma vitézei ugyanezt a szellemet képviselik — úgymond. Feladatuk és lényegük azonos. A végvári vitézek ácsos példája nyomán ma is harcolnunk kell minden talpalatnyi hazai rögért és minden szem magyarért. Ebben a feladatban a Zrínyi csoportnak fontos szerep jut a katonaszemélyes szívesköri terjesztésével és az új, magyar, hősi embertípus eszményképül állításával. Nehéz, de szép ez a küzdelem, mert végre el kell jutnunk oda, hogy Magyarországon a magyar legyen az úr! E gondolatok jegyében buzdította a Zrínyi munkatársakat, hogy legjobb tudásukkal és celtudatosan folytassák munkájukat.

A Zrínyi csoportok évi munkája a beszámolóban teljes egészében kibontakozott s a megjelentek körében nagy hatást keltett.

Vigyázat!

A Darmol hashajtót utánózzák. Ügyeljen, mert minden tabletta a „DARMOL” szónak és T alakú bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagban kérje.

DARMOL

— **Moszkvában Lenin halálának évfordulóját az idén nem ünneplik** meg a háború miatt, mert a népbiztosok tanácsa és a kommunista párt központi végrehajtó bizottsága az ünnepeket lefújta. Lenin holttestét különben az ország belsejébe szállították.

— **Hideghullám Olaszországban.** Olaszországot új hideghullám érte el. Velencében a lagúnák egy része befagyott és jég borít néhány csatornát is. A hőmérséklet hét fokkal szállt a fagypontra alá. A Juliai-Alpokban 20 fok, egyes vidékeken 25 fok hideget mértek.

— **A tábori posta felhívása.** Híreket helyről közlik, hogy a kiadott figyelmeltetés ellenére a tábori posták címére oly nagy mennyiben adnak fel csomagokat, hogy a rendelkezésre álló szállítási lehetőségek mellett a tábori posta nem képes azokat továbbítani. Ezért figyelmeltetnek mindenkit, hogy egy címzett részére havonta legfeljebb egy csomagot adjanak fel, amennyiben ennek a figyelmeltetésnek sem lenne eredménye, a tábori posta kénytelen további súlykorlátozásokat elrendelni, esetleg a tábori postai csomagforgalmat időszakonként hosszabb időre egészen megszüntetni.

Rádió

minden típus beszerezhető részletre is
Horváth Sándor
Hunyadi uca 18. szám
Telefonszám: 17—57.

Színház, Film, Szórakozás

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Csütörtökön este: **Ejtfélkor várom...**
B) bérletben.
Pénteken este: **Hazudj nekem.** Premier bérlet.
Szombaton délután: **Fityfiritty.** Füléres helyárrakkal.
Szombaton este: **Hazudj nekem.**
A SZÍNHÁZI IRODA JELENTI:
Ma, csütörtökön este: az **Ejtfélkor várom...** Eisemann-operett B) bérletben kerül előadásra.
Pénteken és szombaton este **Somlay Arthur** és **U. Kovács Terus** fellépésével: **Hazudj nekem,** a legújabb Bókay vigjáték, a budapesti Vígyszínház nagy sikere, Szombaton délután füléres helyárrakkal: **Fityfiritty.**
Vasárnap délután és este: **Ejtfélkor várom...** a legnagyobb operett kerül előadásra.

SZÍNHÁZI KISTÜKÖR

NAGY CSILLA, aki óriási sikert aratott az „Ejtfélkor várom” női főszerepében, mint szerző is be fog mutatkozni a színházi közönségnek. Háromfelvonásos darabot írt, mely tele kedves humorral, érdekes meseszöveggel s igen pompásan megrajzolt színpadi figurákkal.

HAMVAY LUCY, aki éveken át volt debreceni közönség kedvence és a múlt évben is nagy sikerrel játszott a „Ember tragédiája”-ban Éva szerepét, a Fővárosi Operettszínházban előadásra kerülő „Száz szál piros rózsá” c. darabban átvette a megbetegedett Honthy Hanna szerepét és óriási sikert aratott; egycsapásra betutott a fővárosban. A sors írniája, hogy Hamvay Lucy, aki egyébként a Madác-színház tagja, onnan kérte kölcsön a Fővárosi Operettszínház, Babay: Körtánc c. darabjában játszott volna főszerepet, de a bemutató előtt vakbélműtétet kellett rajta végrehajlani és így nem mutatkozhatott be a fővárosi közönségnek. Most mégis alkalom nyílott erre — egy másik művésznő megbetegedése folytán.

20-ik Csaba-táncestély

Február 1.

Mint minden évben, az idén is a farsang legkiemelkedőbb táncestélyének a régi, híres Csaba-bálok utóda, az orvoskari Csaba-táncestély igérkezik. A medikus táncestély az idén is az **Arany Bika** összes termében lesz megtartva hagyományosan február hó 1-én pontosan fél 9 órai kezdettel. Különösen felhívja a rendezőség a táncestélyen résztvevni óhajtok figyelmét, hogy az estélyt, tekintettel a mai viszonyokra, a hajnali 3 óras zárórára, a legpontosabban félkilenc órakor megkezdji. Tisztelettel kéri azért a nyitás résztvevő elsőbálozó úrleányokat és urakat, hogy a kezdés előtt egy félórával, 8 órakor már megjelenni sziveskedjenek és helyeiket a kisteremben foglalják el.

A rendezőség az elsőbálozó leányoknak is felejtethetlenné akarja tenni ezt a táncestélyt is s szébbnél szébb meglepetéseket készít elő számukra.

Különösen figyelmébe ajánljuk érdeklődő vendégeinknek, hogy bejelentkezniél (melyek a Csaba-táncestély címén Debrecen, 10. Csaba-ház, vagy Répási Károly címén a 12-27 és 12-81 telefonon történhetnek) mindig a teljes név és foglalkozás bemonadásával közöljék címüket, mert csak ilyen bejelentéseket van módjában a rendezőségnek elfogadni. Asztal- és páholyfoglalások, meghívóigénylések és az elsőbálozók bejelentése ugyancsak a fenti címen eszközölhető.

Találkozunk a Csaba-táncestélyen február hó 1-én pontosan fél 9 órakor.

Rosszul lett az uccán, ellopták 3400 pengőjét. Kiss Gábor filmvállalati pénzeszedő Budapesten a Nemzeti Színház előtt hirtelen rosszul lett és összeesett. A szerencsétlen embernek a járókelők siettek segítségére. Bevitték a Nemzeti Színház portásfülkéjébe, ahol azután magához tért. Ekkor derült ki, hogy barna bőraktaliskáját, amelyben 3400 pengő volt, ellopták.

A debreceni Függetlenségi Kör tisztújító közgyűlése

Most tartotta meg a debreceni Függetlenségi Kör tisztújító közgyűlést igen nagy érdeklődés mellett. Jelen volt a közgyűlésen dr. Vásáry István ny. polgármester, országgyűlési képviselő is.

A közgyűlést Rábold Gusztáv ny. gimnáziumi tanár nyitotta meg, előbb elmondván a Hísekegyet. A legfontosabb tárgya a közgyűlésnek a tisztújítás volt, melyet a választmány terjesztett a közgyűlés elé.

A tisztikart egyhangúlag választották meg a választmány javaslata alapján. Elnök: **Rábold Gusztáv**, ügyvezető elnök: **Dézi Ferenc**, alelnökök: **Lovass Imre** és **Kardoss Károly**, titkárok: **Jámbor Ferenc** és **Siposs Imre**, jegyzők: **Halász Lajos**, **Magyar Jenő**, ügyészek: **dr. Hódy Béla**, **dr. Erdőss József**, pénztárnok: **Zöld János**, helyettese **Bódogh József**, könyvtárnokok: **Erdélyi Gyula** és **Szatmári**

Gábor, körgazda: **Nagy Gábor**, ház-nagy: **Nagy József**, ellenőrök: **Dalmi Balázs**, **Szöke Dániel**. Számvizsgáló bizottság: **Fazekas István** elnök, **Illés Gábor**, **Bartalis Árpád** tagok. Eljáró pénzeszedő: **Erdélyi Gyula**.

A választmány tagjai: **dr. Bösze Lajos**, **Kovács Imre**, **Harsányi Imre**, **Juhász Kálmán**, **Szakál Antal**, **Tamás István**, **Balassa Mihály**, **Seres Sándor**, **Vértessy Gábor**, **dr. Juhász Nagy Sándor**, **dr. Erdélyi Sándor**, **Dézi Lajos**, **vitéz Pándy István**, **Baán János**, **Kovács Miklós**, **Keckés István**, **Dudás Lajos**, **Jakab István**, **Nagy Sándor**, **Czaizing Lajos**.

A megválasztott tisztikar nevében Rábold Gusztáv elnök tett ígéretet, hogy a kör szellemében a magyar hazáért fog munkálkodni tovább munkálkodni. A közgyűlés a Himnusz eléneklésével végződött.

A debreceni Árvaszék megragalmazásáért pénzüntetésre ítélték egy hazaspárt

Szerdán délelőtt a debreceni törvényesen dr. Trásy András elnöke alatt tárgyalta a büntetőtanács **Szabó Géza** és felesége bűnyűjét, akik ellen hivatalból, felhatalmazásra üldözendő rágalmazás miatt indult meg az eljárás. **Szabó Géza** ny. MÁV raktárnok és felesége a Kormányzó úr hitveséhez egy levelet írtak, melyben bevádolták a debreceni árvaszéket, »ronda intézménynek« neveztek azt állították, hogy »befolyásolás alapján jogellenesen ítélték.«

Az ügy előzménye az, hogy **Szabó Géza** egyik leányát, aki az első házasságából született a

nagyananyához rendelte nevelésre az árvaszék.

Szabókék, akik nyolc gyermeket nevelték fel és minden gyermekük ket iskoláztatták, nem tudtak belenyugodni abba, hogy a leányt elvegyék a szülei háztól és a nagyanyja gondjaira bízzák. Elkeseredésükben írták meg a levelet tavaly július 7-én.

A tárgyaláson dr. Bösze Zoltán ügyész súlyos ítéletet kért. A tanács 200—200 pengő pénzüntetésre ítélté el a vádlottakat, de az ítélet végrehajtását felfüggesztették három évi próbaidőre.

Az ügyész nem vette tudomásul az ítéletet, súlyosbírást kért.

Than József az 1911. évi újságíró, volt újságíró meghalt

A régi debreceni újságírógárdának érdemes és közbecsülésben álló tagja dőlt ki az élők sorából, életének 70-ik évében csendesen elhunyt **Than József**.

Than József testvéröccse volt néhai **Than Gyulának**, a debreceni újságírás és lapkiadás kimagasó alakjának. Hivatalnok pályára lépett és a debreceni MÁV üzletvezetőségénél több évtizeden át teljesített szolgálatot. Őt is magához ragadta az újságírás varázsa és szabadidejében bátyja lapjánál tevékeny működést fejtett ki a hírszolgálat terén. Igen tehetséges újságírónak bizonyult és a hírszerzésben farradhatatlan volt. Valóságilag jobbkeze volt bátyjának **Megnyerő** modora, rokonszenves egyéniség révén sok tisztelt és barátot szerzett magának. Nyugalombavonulása után teljesen az újságírásnak és újságkiadásnak szentelte napjait, majd átvette Debrecen egykori igen népszerű vicclapját, a „Villám”-ot, melyet nagy sikereket ért el.

Az 1930-as években végleg nyugalmába vonult, annál is inkább, mert eladdig töretlen munkakedvét az őt ért nagy csapás, felesége halála erősen lecsökkentette. Csendes visszavonultságban töltötte napjait, míg az utóbbi években a Debreceni Újságírók Clubjában talált nekivaló munkakört, a klub könyvtárosa és gondnoka lett. Az újságírók nagy tisztelettel és szeretettel vették körül.

Than József néhány héttel ezelőtt súlyos beteg lett, szélhűdés érte. Aggódo hozzátartozói felszállították a budapesti MÁV kórházba, de ő csak hazavágyott, ezért visszahozták Debrecenbe és a Horthy kórházban helyezték el. Itt érte a halál a szerdai napon.

Halála nagy részvétet váltott ki.

Temetése szombaton délután fél 4 órakor lesz a köztemető díszravatalozójából. **Hűlt hamvait az általa előre megpittetett sírba helyezik nyugalomra, ahova elhunyt felesége hamvait évekkel ezelőtt átvitette a Szent Anna uccai temetőből.**

GYÁSZROVAT

Özv. **vitéz Dári Istvánné Tóth Mária** 52. évében elhunyt. Temetése ma délután félnyolc órakor lesz a Köztemető 2. B) ravatalozójából. Lakás: Eötvös u. 49. sz. — Temetését: **Bartha** vállalata végzi.

Lazák György gazdálkodó, élt 48. évet. Temetése ma délután három órakor lesz a hármas ravatalozó teremből, görögkatolikus gyászszertartással. Lakás: Halap 62. Fehértói vállalata rendezi.

Özv. **Varga Józsefné Kozma Mária**, 52. éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön három órakor lesz a 4-es ravatalozóból. Lakás: Zöldfa u. 9. Gebauer rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Felejtethetetlen jó férjem, édesapánk s testvérünk néhai **Dobruczky Emil** elhunyt alkalmából nyilvánított jóleső részvéteket koszorúkért és virágokért ezúton mondunk mindenkinek fájó szívvel igaz köszönetet. özv. **Dobruczky Emilné** és családja.

— **Katona-estet rendez a Keresztény Ifjúsági Egyesület** katonák részére pénteken este fél 7 órakor a Kálvin tér 5. szám alatti **Baltazár-teremben**. Belépődíj nincs. Adományokat a katonák számára juttatandó szeretetadományokra fordítják.

— **Négy pengőért árusította Tiszadobon kilónként a szappant** Tök Istvánné, akit mint szacharin- és tűzkö-csempészt ismertek. Tök Istvánné rajtavestett a számára új területen, rajtakapták az árdrágításra és letartóztatták.

DEBRECZEN

9. OLDAL
1942. I. 22.

FERENC JÓZSEF KESERŐVIZ

Két magyar győzelmet hozott az ökolívó
Európa bajnokság első napja

Bogács és Szalai fölényesen nyerte
mérkőzését.

Boroszló, jan. 21. Szerdán délután kezdték meg több mint ötezer főnyi közönség jelenlétében az amatőr ökolívó hadi európai bajnoki verseny küzdelmeit. Eredmények: Harmatsúlyban a magyar **Bogács** pontozással győzött a horvát **Maric** ellen. A német **Gorczyca** az első menetben kiütötte a horvát **Hroicet**. Középsúlyban a magyar **Szalai** pontozással győzött a spanyol **Folgado** ellen. A német **Baumgarten** hasonlóan győzött az olasz **Pellegrinelli** ellen.

— **A mára tervezett Debreceni Sakk Kör—Kerekestelepi Olvasókör sakkcsapatbajnoki mérkőzés** vasárnap lesz megtartva, mert a kerekestelepiek hétköznap nem tudnak kiállani.

— **A közellátási hivatal figyelmeztetése a vidékről Budapestre felutazó közönség számára.** A vidékről Budapestre érkező vendégek s utasok napról-napra azzal a kéréssel fordulnak a székesfővárosi Élelmiszerjegyközpontjához, hogy finomliszt és kenyérgyészlelvényeket váltójegyre cseréeljék be. Mint-hogy a fennálló rendelkezések értelmében ennek a kérésnek sem az élelmiszerjegyközpont, sem pedig a dohányárudák nem tehetnek eleget, a vidékről Budapestre érkező utasok önhibájukból abba a kellemetlen helyzetbe jutnak, hogy sehol sem kapnak kenyeret. — **A közellátási hivatal felhívja a Budapestre és az ország bármely részébe utazók figyelmét arra, hogy a fennálló rendelkezések értelmében finomliszt és kenyérgyészlelvényeket váltójegyre becserejni csak abban a községben (városban) szabad, amely község (város) a jegyet kiadta. A lakóhely szerint illetékes közellátási hatóságok által váltójegyre becserejt szelvények állami váltójegyek, amelyek az ország bármelyik részében egyformán érvényesek.**

— **Felakasztotta magát szerelmi bánatában** Józsa községben **Kati István** 19 éves legény és mire rátaláltak, meghalt. Temetésére megadták az engedélyt.

— **Egykori munkahelye előtt összeesett és meghalt** **Kovács Ákos** nyugalmazott postafelügyelő, nyiregyházi lakos. A 66 éves férfi négy évtizeden át dolgozott a posta szolgálatában, 1933 évben nyugalmába vonult, de most ismét beosztta magát és elfoglalta munkahelyét. A nyiregyházi postahivatal előtt hirtelen rosszul lett és szívbénulásban meghalt.

— **Grönlandi kunyhókat építenek a német katonák.** A keleti arcvonal német katonái még a grönlandi építkezési módszert is felhasználják. Egyes helyeken grönlandi mintára jégből és hóból kunyhókat építenek, amelyeknek előnye hogy meleg és tiszták. A fagyott hóból hatalmas kockákat vágnak ki, falakká rakják össze, a réseket pedig gondosan betömik hóval.

— **Washingtonban** **Cros** **Muslenberg** repülőzredesét haditörvényszék elé állították, mert tiltakozott az ellen, hogy az Egyesült Államok a segélynyújtási törvény értelmében repülőgépeket szállítson külföldi hatalmaknak.

— **Háromszáz délafrikai rendőrt letartóztattak** Fokvárosból jelentik, hogy **Johannesburgban** államellenes tevékenység gyanúja miatt letartóztattak háromszáz délafrikai rendőrt.

— **Az ausztráliai háborús kormány elhatározta, hogy törvényt** bocsájt ki, amelynek értelmében az ausztráliaiakra nézve kötelező lesz a katonai szolgálat.

Önkéntes urak!

egy n r u h á j u k a t
készítessek bizalommal

Tegdesnél, Kálvin tér 19.

3 igaz szó ha fénykép legyen
Burg Foto
Hangya bérház. Piac ucca 40.

SPORT

Gyors- és műkorcsolyázó verseny

Gyors- és műkorcsolyázó verseny lesz január 24-én szombaton és január 25-én, vasárnap a cserkészkörlet nagyalomsági mögötti csónakázó taván. A verseny időbeosztása a következő: Szombaton fél 4 órai kezdettel lesznek a férfi- és női műkorcsolyázó verseny kötelező gyakorlatai és a gyorskorcsolyázó verseny 500, 1000 és 2000 méteres távokon. Vasárnap fél 4 órai kezdettel rendezik a férfi- és női műkorcsolyázó verseny szabadon választott gyakorlatait, a táncversenyt és a párosversenyt, végül az egyes számok győztesei 5 perces bemutatkozó műkorcsolyázást végeznek.

A verseny keretében rendezik meg a kerületi KISOK gyors- és műkorcsolyázó bajnokságot és a KISOK válogató jégkorong mérkőzéseket. A verseny igen népszerűnek ígérkezik, mert több fiatal középiskolai tehetséges versenyző fog azon bemutatkozni, továbbá indul dr. Nagymajtényi Ferenc és Nagymajtényi Márton is, akik már Budapesten is több országos versenyt nyertek. A hölgyek között Papp Márta multévi bajnok, Tóth Eglantine, Jakab Szilvia a legesélyesebb indulók. A versenyszámok helyezettjei szép tiszteletdíjat és éremdíjat nyernek. A korcsolyázó közönség a verseny ideje alatt is szabadon korcsolyázhat a pálya nagyobb felén és a versenyt is nézheti, a nézőközönség pedig a jégpálya partjairól nézheti a versenyt. Belépődíj nincs.

Mórét állítólag meghívta edzőnek a DVSC

Budapestben elterjedt a hír, hogy Mórét János, aki DVSC nevelés, a debreceni vasutasok csapatából került a Boeskaiba, majd a Ferencvárosra került át, Franciaországba és újra a Boeskaiból Szolnokra, visszatér Debrecenbe. A hír arról szólt ugyanis, hogy Mórét a DVSC vezetősége igen előnyös feltételek mellett meghívta edzőül. A budapesti labdarúgó körök azt is tudni vélték, hogy Mórét nem marad Szolnokon, hanem elfogadja a debreceni meghívást.

Mórét, akit az edzők értekezlete után megkérdeztek a hír felől, kijelentette, hogy a DVSC tárgyalta vele, még amikor a Boeskait felszabták és mielőtt Szolnokra ment volna, majd újból is kapott Debrecenből ajánlatot, amit bizonyára annak köszönhet, hogy debreceni fiú. Bármennyire megízlelték és kecseltek is voltak azonban az ajánlatok, nem fogadhatta el, mert Szolnokon igen jól érzi magát és nincsen szándékában onnan elmenni.

Értesülésünk szerint a DVSC vezetősége eddig nem is foglalkozott konkrét formában Mórét János edzőségével, amennyiben egy másik volt DVSC és Boeska játékos edzősége áll előtérben, vagy ha ez nem sikerülne, úgy a Bukovi Mártonnal való tárgyalásokat veszi fel a DVSC fővárosi képviselője.

A DIMAVAG Zörgő után a Gamma Süttőt szeretné megszerezni, a Gam-

ma azonban nem adja a kiváló játékosát.

A MLSz a 16-os létszám fenntartását javasolja az NB I-ben az Országos Tanácsnak az 1942-43-as bajnoki évre. Nagy kár lesz, ha nem fogadják el a Szeged indítványát a 18-as bajnoki létszámmel szemben.

A zürichi elvek alapján készül a magyar válogatott csapat a németek elleni mérkőzésre.

Megérkezett a magyar ökölvívó válogatott Boroszlóba, ahol nagy esélyesenként indul a küzdelemben.

Közgazdaság

A magyar ipar mai szerepe

A költségvetés során több miniszteri dícséret hangzott el a magyar ipar kiváló háborús teljesítményéről és általában arról a kiemelkedő szerepről, amelyet iparunk a nemzet önvédelmi harcában betöltött. A honvédelmi miniszter tanúsága szerint az elismerésben a leghivatottabb német szakértők is osztoznak. Természetesen ezek a teljesítmények nemcsak elméleti értékű dícséret szavakat váltanak ki, mondhatnók Európaszerte, hanem fontos gyakorlati következményekkel is járnak. A Magyar Vidéki Sajtótudósító budapesti jelentése szerint az egyik ilyen következmény, hogy a magyar gyárpar e pillanatban a külföld részére igen jelentős bért munkát végez. Nagyrészt ennek köszönhető, hogy a háborúval együttjáró nyersanyaghiány munkaerőhiánya ügyes-ügyesen elmaradt és iparunk ezidőközben rekordlétszámmal tud dolgozni. Kétségtelen, hogy az a nagy tekintély, amit iparunk a mai kivételes időkben nemzetközi viszonylatban megszerez, a háború után is kedvezően fogja hatását éreztetni, amikor a magyar ipar szerepének és jövőjének meghatározásáról lesz szó az új Európában.

A préselt szalastakarmány ára

A közellátásügyi miniszter a préselt szalastakarmány és szalmafélék nagykereskedő árát is megállapította. Ezek az árak magukban foglalják már a nagykereskedői hasznot is. A takarmánykiskereskedők fogyasztók részére üzlethől, vagy raktárból történő eladásnál a laza állapotú takarmány beszerzési árahoz a szalastakarmányoknál legfeljebb 1.50, a szalmafélékéknél legfeljebb 1.30, a zsupszalmánál pedig legfeljebb 2.50 pengőt számíthatnak mázsánként.

A tökmag beváltási ára. A múlt évi termései tökmag ára az feladóállomás vagombá rakva 100 ezer kg. szállítási esetén mázsánként 43, 100 kg. szállítási esetén 42 pengő.

Debreceni termény- és takarmány-árak. Lucerna 10.75, szóna 7.75, búzákony 8.00, búzaszalma 2.95, árpaszalma 6.00, cukorrépa 7.00, takarmányrépa 5.00.

Kiszolgáló kisasszony, gyakorlott, felvétetik. Kiss cukrászda, Batthyány 26. 207

Önállóan dolgozó varróné angol és francia munkára felvétetik. Piac 49. I. 266

Ügyeskező leány könnyű munkára gyertyaüzembe felvétetik. Nap 4. 209

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Fiatallal bejárónőt dél-utánra felvezetek. Jelenkezni 9-től Arany János 28. Keresztételeben. 205

Szakácsnő és szobaleány jó fizetéssel felvétetik. Széchenyi 21. 199

Perfekt szakácsnő, tisztá, megbízható, ajánlkozok, tömegfőzést is, lehet vidékre. Kút 1. 1. ajtó. 198

Bejárónőt azonnalra felvezetek. Vörösmarty 19. Uccai lakás. 194

Bejárónőt azonnalra felvezetek. Piac 43. III. udvar földszint 4. 192

Bejáró benlakó minden azonnal felvétetik. Püspöki palota I. kapu I. em. 3. 189

Perfekt szakácsnőt jó bizonyítvánnyal keresek. József kir. herceg 9. 185

AJANLAT

Koresolya 5 pengőtől. villanykörtecsere 30 fillér, gramfonlemezcsere, dísztárgyak. — Bíró, Hunyadi 22. 309 3. 24

Órajavitás vállalatok, ócska órákat veszek, — Schiffmann. Vendég u. 7. sz. kisállomásnál. 1942 11. 3.

Fonásra alkalmatlan angoraszőrből női és férfi kalapot készít Kallapipar, Széchenyi 7. 901 6. 30

Aranyat, ezüstöt, brilliánt magas áron vesz Pollák Endre ékszerész. Hatvan 2. 1869 3. 20

Használt varrógépek, s gépalkatrészek minden géphez. Javítások felelősséggel, vétel, csere. Eisenberger, Csapó u. 101. 1501 1. 25

Szappannak való zsírt szapanra becsérél Pál János szappanosmester, Kölesei 8. 1285 2. 8

Legelőszobában fest, tisztít, Weisz, Arany János ucca 29. sz. 1941 vv

Nagy és kis számkát készíten és megrendelhető akác, kőris, lölygárból. Berky, Eötvös 75. 181

ERESLET

Fogaranyat, ékszer, ezüstöt legmagasabb áron veszek. Fránlk, Piac 56. 17779 4. 15

Tízésmérleget, 5 q-ig bírót, jó állapotban lévő keresek megvételre. Cím a kiadóban. 1855

ÉLELMISZER ITAL

Sajáttermésű jó bor huszonöt literenként eladó. Honti 26. 180

Uradalmi fajalma nagyban és kicsinyben egész nap kapható Széchenyi 22. 1778

Fajalma kiesi és nagyobb mennyiségben egy pengőtől felfelé Hatvan 41. kapható. 1325

PÉNZ

300 P-t havi száz törlesztésre keres tisztviselő fiatalember. Ajánlatokat „Magas kamatt” jelíggel. 211

OKTATÁS

Naményi gyorsíró, gépiróiskolában kezdő tanfolyam bármikor megkezdhető. Vasúti kezdemény. Batthyány 1. 878 4. 4

Simai gyors- és gépiróiskolában állandóan beiratkozhat. Piac 73. Alkalmazási. 1311 2. 11

HANGSZER

Mogyoróssy-féle dupla-fedelű cimbalom kifogástalan állapotban eladó. Honvédelemet u. 6. 1943. v. v.

Széphanjú mesterhegedű a zenede portásánál eladó. 195

Zengorát, pianinót veszek, rövid zongora eladó. — Tanczer, Batthyány 1. 76

RÁDIO

Philips 4 lámpás szuper rádió eladó. Homok 91. 191

BÚTOR

Minek a fényes kirakat, amikor oleosóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletben. Piac 71. 269 3. 25

Modern háló, ebédlő, konyhaberendezés, kombinált szoba eladó. Kossuth 51. 1356 7. 11

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorüzletében. Jöminőség. Előnyös árak. Hunyadi u. 2. 398 2. 1

Hármas fehér szekrény tükkörrel, asztal, mosdó eladó bármilyen időben. Kálvin tér 9. 193

KIADÓ LAKÁS egyszobás

Belvárosban nagy szoba, konyha, éléskamara, fűrdőszobás száraz, egészséges lakás parkirozott udvarban február 1-re kiadó. Értekezni délután fél 3—5-ig Könyök 5. 197

KIADÓ LAKÁS kétszobás

Elcsereim kertészen villamostól 6-8 pernyire levő két parkettes szobás, különálló összkomfortos lakásomat, s víz, gáz bent, lakbéré 68 pengő, hasonló, kertészen levő háromszobás, s összkomfortos, különálló lakással, magasabb lakbérrel. Ajánlatokat „Villamoshoz közel” jelíggel a kiadóba kérek.

BÚTOROZOTT SZOBA

Bútorozott szoba légfűtéssel, fűrdőszobával kiadó. Perczelné, Szent Anna 10. 183

LAKÁST KERES

Elcsereim budapesti 3 szobás összkomfortos lakásomat hasonló, — vagy 4 szobás debrecenivel. Dr. Rádonyi rendőrfelügyelő. 20-44. 187

ELVESZETT

Magastörzsű, szálkás, törzsű, vágottfarkú puli, nyakában adó, jeggyel és csörgővel, „Cigaretta” névre hallgat, elveszett. A visszahozója nagy jutalomban részesül Monti ezredes 12 alatt. 176

HASZNÁLT RUHA — CIPO

Férfi és női ruhák, újjas bekecs eladó. Hüvelyes ucca 10. Hátul az udvarban. 125

17-18 éves leányra való estélyi ruha eladó. Püspöki palota III-ik kapu, Horváth. 208

INGÓSÁG ELADÁS

Többféle motorkerékpár alkatrészt, jutányosan eladó. Nagyváthy Kossuth u. 29. 1937 vv

Teherfelvonó lift alighasznált állapotban eladó. Kossuth 15. 630

4 kg. elsőrendű libatölt eladó. Hajnal 11. 204

Cserépkályha, hegedű, tenniszrakett, modern ablak eladó. Miklós 5. 186

GAZD. TERMÉNYEK

Szóna, két kazalban, Nádudvaron 328. házszám alatt berakva, betonút mellett eladó. Erdőkölös: Plébánia. Dévaványa. 179

ELADÓ HÁZ

Jókai 44. ötlakásos ház, Diófa 29. gyümölcsös, jövedelmező bérlés eladó. Értekezni Werbeczy 12. emeleten. 72

Kétszobás, fűrdőszobás adómentes ház 10.500-ért eladó. Hétezer készpénz elengedő. Értekezni: Homok 82. 210

ELADÓ FÖLD

Eladó Lehel ucca 44. gyümölcsös kert, 600 négyszögöl, Felerészben is. Értekezni lehet a sebészeti klinikán Gebei portásnál. 1845

Mindent termő fekete föld, 30 kat. hold, a Pappler Géza nagymajori tanya szomszédságában eladó. Értekezni Szilágyi Józseffel, Kaba. 178

ELADÓ ALLAT

Mangalica kan, mezőhegyesi állami birtokról hozott 23 hónapos, eladó, vagy kettő darab 8-10 hónapos jó fajta kanna elcsereíhet. Cím a kiadóhivatásban. 935 vv.

Értesítés: Pálfi József

Kiadó: Pálfi József

193. SZIGETHY GYULA igazgató

Kiadó és nyomja a SZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ BESZENTYÉNÁRSÁG

Feljelölés: SZIGETHY KÁROLY

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Jánosy magánnyomozó, Virág u. 21. Tel.: 23-78. Több évtizedes gyakorlattal megfigyelést és nyomozást bizalmasan és előnyösen vállal. 1291 3. 10

Gálócsy legrégebbi magánnyomozó megfigyelési nyomozásai díszkrék, eredményesek. Zöldfa 3. T.: 28-72. 1798 1. 31

LEVELEZÉS

2 filléres váltópénz egy-pengős lekerekében kiadóhivatali pénztárban délelőtt 9-2 óráig kapható. 892

Gépleírás, másolás, sokszorosítás szép kivitelben idegen nyelveken

is. Leíró iroda, Lorántffy 30. 190

ALKALMAZÁST nyér térfel

Egy kifizető felvétetik fogtechnikusként, Miklós 10. 154

Tanulót azonnalra felvezet Danziger fűszerüzlet, Szabó Kálmán 8. 164

Kifizető, 16 éven alulit, kerékpározót azonnalra felvezetek. Horváthné, Timár 52. 200

Asztalossegédet azonnal felvezetek. Vigkedvú Mihály 8. 201

Kifizetőt, 15-16 éves ipari munkára is felvezetek. Nagyvárud u. 15. 196

Kerékpározni tudó kifizető pékségbe felvétetik, Mester 39. 74

Tanulót, kifizetőt, kiszolgálóleányt felvezetek. — Fűszerüzlet, Magoss György tér 9. 184

Előkelő vállalat nagy összeköttetéssel rendelkező agilis, öskeresztény urakat alkalmaz helyi és vidéki képviselőkre fix és mellékjövedelemmel. — Írásbeli ajánlatok előző foglalozás megjelölésével. „Biztos megélhetés” jelíggel a kiadóba küldendők. 182

ALKALMAZÁST nyér nő

Segédvarróleányt azonnalra felvezet Benyáts gyár, Csapó 42. 168